

Novi svijet

POZIV
NA MIR

VAPAJ ZA
POMOĆ

NE DIRAJTE
DJECU!

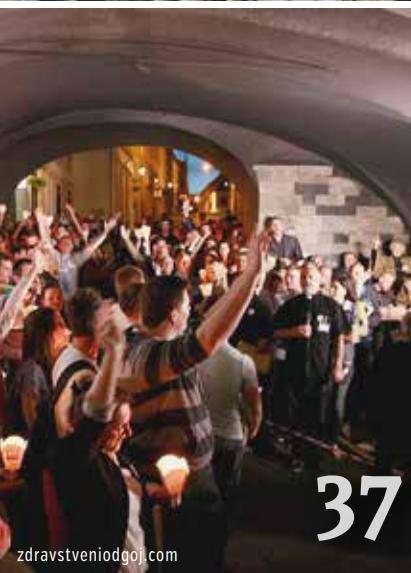
SADRŽAJ

8

13

37

<p>3 RIJEČ ČITATELJIMA
4 RIJEČ ZA ŽIVOT
5 IZ ŽIVOTA
6 U ŽARIŠTU
13 SOLIDARNOST
16 SVJEDOČANSTVO
18 DUHOVNOST JEDINSTVA
24 U DUBINU
25 SUSRETI</p> | <p>26 INTERVJU
Bitno je biti entuzijast
Mir traži strpljenje</p> <p>30 PISMA ČITATELJA
Gradimo mostove!
Tkalci mira</p> <p>31 RAZGOVORI
Pod pritiskom
Dječje vrijeme
Nikad ne odustati</p> <p>34 ZARUČNICI
Roditelji i rodbina
Seks ili čistoća?
Značenje naših gesta</p> <p>37 ISTAKNUTO
Ne dirajte djecu!</p> <p>38 ZDRAVLJE
Sunčanje - prije i posle</p> <p>40 FORMY</p> |
|--|--|
- yucatan.com.mx
- Srećko Stipović / CROPIX

Foto:

STAFF SGT CHERIE A THIBI BY

NASLOVNICA:

Molitveni susret u Vatikanskim vrtovima 8. lipnja pobudio je nadu u mir

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of diamond shapes.

MJESEČNIK
POKRETA FOKOLARA

godina L, br. 6, lipanj 2014.

A decorative horizontal pattern consisting of a series of interlocking diamond shapes, creating a repeating lattice-like effect.

UREDNIŠTVO I UPRAVA

Novi svijet, Franje Račkoga 30,
48260 Križevci,
tel.: [+385] 01 3691 290;
fax: [+385] 01 3691 840;
e-mail: novi-svijet@kc.t-com.hr

IZDAVAČ I NAKLADNIK

Djelo Marijino - Pokret fokolara

GLAVNA IUREDNICA

Dina Perkov

UREDNIČKO VIJEĆE

Đina Perkov, Sonja Eterović,
Zdenko Horyat, Alenka Smrkolić

GRAFIČKO OBLIKOVANIE

Kristóf Maucha

TISAK

FEROPROMS d.o.o., Zagreb.

Riječ čitateljima

Đina Perkov

Sadržaj ovog broja Novoga svijeta mogli bismo sažeti riječima "mir" i "solidarnost". Upravo te dvije stvarnosti želimo istaknuti iz događanja proteklog mjeseca.

Slike katastrofalnih poplava koje su pogodile Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Srbiju, tragične sudbine stradalih i prizori pustoši što ih je vodenih val ostavio za sobom, pratila je zadivljujuća solidarnost. Očitovala se sakupljanjem i pružanjem pomoći svake vrste. No pomoć će biti potrebna i kada se moćni medijski "reflektori" okrenu u nekom drugom smjeru i kad javnost zaboravi na nevolje poplavljenih, upozoravaju s terena.

Svima koji su imali priliku pratiti putovanje pape Franje u Svetu zemlju nesumnjivo su još u srcu i pred očima prizori s tih povijesnih susreta koji su pobudili nadu u mir: geste mira punе sadržaja razmijenjene s poglavarima koje je sretao, a osobito molitva za mir u Vatikanskim vrtovima. Članovi Pokreta fokolar-a u čitavom svijetu ujedinili su se s papom Franjom u zazivanju dara mira, a osobito zajednice prisutne u Svetoj zemlji. Snažno su odjekivale Papine riječi koje vrijede i za izgradnju mira u našem svakodnevnom životu, u kontaktu sa svakim bližnjim: "Potrebna je hrabrost reći da susretu a ne sukobu; da dijalogu i ne nasilju; da pregovorima i ne mržnji; da poštivanju dogovora i ne provokacijama, da iskrenosti i ne dvoličnosti". Bitno je biti entuzijasti i zasukati rukave, reći će s. Leonarda u intervjuu.

Imamo i razloga za to, dodajem, jer On je s nama u sve dane - do svršetka svijeta, kako nam je obećao u Riječi za život. ■

Sue Parker

"I EVO, JA SAM S VAMA U SVE DANE - DO SVRŠETKA SVIJETA."¹

[Mt 28,20]¹

Chiara Lubich

Evangelist Matej započinje Evanđelje podsjećajući da je Isus, čiji životopis počinje pisati, Bog s nama, Emanuel [usp. Mt 1,23]. Završava ga gore navedenim riječima kojima Isus obećava da će ostati uvijek s nama, pa i nakon što se vrati u nebo. Sve do svršetka svijeta biti će S NAMA BOG.

Isus ove riječi upućuje učenicima nakon što im je dao zadatku da nose njegovu pruku po čitavom svijetu. Bio je posve svjestan da ih šalje kao ovce među vukove i da će trpjeti protivljenja i progone [usp. Mt 10,16-22]. Zato ih nije htio ostaviti same u njihovu poslanju. Upravo u trenutku kada je odlazio, obećao je da će ostati s njima! Neće ga više vidjeti svojim očima, neće ga više čuti njegov glas, neće ga više moći dodirnuti, ali on će biti prisutan među njima, kao prije, pa čak i više

www.daportasartanna.it

nego prije. Do tada je njegova nazočnost bila vezana uz određeno mjesto, uz Kafarnaum, ili uz jezero, ili uz brdo, uz Jeruzalem, a od tada nadalje on će biti gdje god budu njegovi učenici.

Isus je imao u vidu i sve nas koji ćemo morati živjeti u složenoj životnoj svakodnevnici. Bio je utjelovljena ljubav i sigurno je ovako razmišljaо: "Želio bih biti uvijek s ljudima, s njima dijeliti svaku zabrinutost, savjetovati ih, hodati uz njih po ulicama, ulaziti u kuće i svojom prisutnošću oživjeti njihovu radost".

Želio je ostati s nama kako bismo osjetili njegovu blizinu, njegovu snagu i njegovu ljubav. U Lukinom se evanđelju nastavlja da su se učenici s velikom radošću vratili u Jeruzalem [usp. Lk 24,52] nakon što su ga vidjeli kako uzlazi na nebo. Kako je to bilo moguće? Doživjeli su istinitost tih Njegovih riječi.

I mi ćemo biti puni radosti ako doista povjerujemo u Isusovo obećanje:

"I EVO, JA SAM S VAMA U SVE DANE - DO SVRŠETKA SVIJETA."

Ove riječi, posljednje koje je Isus uputio učenicima, označavaju kraj njegova zemaljskog života, a istodobno i početak života Crkve.

U njoj je prisutan na različite načine: u euharistiji, u svojoj riječi, u svojim službenicima (biskupima, svećenicima), u siromasima, malenima, odbaćenima, u svim bližnjima.

Mi volimo naglasiti onu Isusovu prisutnost na koju je On sam ukazao, također u Matejevu evanđelju: "Gđe su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima" (Mt 18,20). Po toj se nazočnosti On želi nastaniti posvuda.

Ako živimo što nam On zapovijeda, osobito Novu zapovijed, njegovu prisutnost možemo doživjeti i izvan crkava, među ljudima, u mjestima gdje oni žive, posvuda.

Od nas se traži uzajamna ljubav, koja je služenje, razumijevanje, sućut u bolima naše braće, u strepnjama i u radostima; ona ljubav koja sve pokriva i sve prašta, a to je kršćanska ljubav.

Živimo tako da bismo svi imali mogućnost susresti se s njim već na ovoj zemlji. ■

ZAHVALNICA

Ostala su mi samo tri dana do predaje finansijskog plana škole u kojoj radim. Tlak mi je na najvišoj razini i nitko me ništa ne pita jer tko god uđe u moj ured vidi da mi je "glava u papirima". Baš tada me kolegica pedagoginja očajničkim glasom zamoli da joj pomognem nešto oko računala. Htio sam joj objasniti svu ozbiljnost posla što ga radim, ali u istom trenu sam se sjetio da sam joj pričao o pedagogiji zajedništva, kocki ljubavi itd. Čak su je u dva razreda i učitelji koristili. Ako joj ne pomognem, ostat će joj dojam da je sve to samo lijepa priča, a da je život nešto drugo, pomislio sam i pošao u njen ured.

Trebalo je osmisiliti zahvalnicu djeci iz osnovne škole u Texasu koja su pokrenula akciju prikupljanja pomoći za našu školu. O tome nisam ništa znao, ali sam u finansijski plan uvrstio potrebu za 2 video projektoru namijenjena prvim razredima. Ne znajući kako bih kreirao tu zahvalnicu, u sebi sam zamolio Isusa za pomoć. Najednom se sve ubrzalo: pronašao sam zahvalnicu s djecom različite boje kože i ispunio tekst na hrvatskom i engleskom jeziku. Ravnatelju se to svidjelo, nakon čega smo je ispisali u boji, a potom i plastificirali te ukrasili trakom trobojnice. Tek što smo završili, po nju je došla gospođa koja predstavlja roditelje u Školskom odboru, jer je za nekoliko sati putovala u Texas.

Vratio sam se svom poslu i svojim problemima...i dogodilo se čudo. Jednu stavku plana koju danima nisam znao riješiti odjednom sam shvatio i napravio za 15 minuta. Uz to sam se osvjedočio kako vrijeme utrošeno na druge uopće nije izgubljeno.

No to nije kraj priče. Kad su se ta gospođa i njezin suprug vratili iz SAD-a, donijeli su nam na dar novac što su ga prikupila djeca iz Texasa.

Pogađate – iznos je bio isti kao i cijena dva projektoru koje sam stavio u plan, bez sigurnosti da će novac dobiti iz gradskog proračuna. ■

¹ Objavljena u *Novom svijetu* br. 5/2002.;

Michele Zanzucchi

Ukutku najmanje zaštićene i veličinom najmanje države svijeta, s najmanje opremljenom vojskom na svijetu, uzdigli su se nejaki glasovi Židova, kršćana i muslimana: Šimona Peresa, pape Franje i Mahmouda Abbasa, kojima se pridružio i carigradski ekumenski patrijarh Bartolomej, s ciljem okončanja mržnje na Bliskom istoku.

Na tri identična stolca sjedila su tri starija čovjeka. "Graditelj mostova", papa Franjo na svom nedavnom putovanju u Jeruzalem pozvao ih je na molitvu u svoj dom. Na ruševinama desetljećima uzaludne diplomacije, na tutnjavi oružja i teškoj odgovornosti onih koji ga proizvode, koji ga prodaju i koriste, ova trojica starijih ljudi, i uz njih carigradski ekumenski patrijarh Bartolomej, politički vođe i ljudi vjere, zahvaljivali su za stvoreno, tražili oprost ljudskih grijeha i zazivali mir od Boga koji ih povezuje. Te tople rimske večeri netko bi se sigurno mogao pitati: kakvu moć da zaustave beskonačnu mržnju u zemlji svetoj trima monoteističkim religijama imaju predsjednik na isteku mandata, papa koji se može osloniti na najslabije

UPORNO I PONIZNO TRAŽITI MIR

opremljenu vojsku na svijetu i predsjednik države koja još ni ne postoji kao takva? Zapravo nemaju nikakvu moć. "Ali, ako je rat demonsko djelo ljudi nesposobnih razumjeti Božji naum nad čovječanstvom, onda se mir tiče samoga Boga, a on za sobom privlači one muževe i one žene koji žele doprinijeti izgradnji pravičnijeg društva", rekao je čovjek mira Gandhi. Iz daleka se čuo odjek života u rimskoj metropoli, dok se u ovom kutku uređenih travnjaka i živica, s Michelangelovom kupolom osvijetljenom zalskom sunca u pozadini, u kratkom predahu blagog zazivanja

Stvoritelja da udijeli blagoslov najsvetijoj zemlji što postoji, vrijeme zaustavilo, a prostor dramatično proširio sve dotle da se poništio. "To je poput crne rupe. To je ništica, takva praznina da privlači puninu svega i svaki grijeh", povjerio mi je mladi Turčin, musliman, dok je na televiziji pratilo molitvu u Vatikanskim vrtovima. A i prijateljica Židovka se isto tako "prilijepila" uz televizor, komentirajući: "Mi ljudi smo izgubili nadu. Sada nam preostaje samo molitva. Možda smo to morali ranije učiniti." Ozbiljnijim glasom no inače **Papa Franjo** izgovorio je blage

www.republikac.lt

Molitveni susret u Vatikanskim vrtovima za mir u Svetoj zemlji pratili su brojni vjerski službenici i vjernici triju religija molitvom u svojim zemljama

i oštare riječi: "Nadam se da će ovaj susret biti put ka traženju onoga što nas ujedinjuje, kako bi se nadišlo ono što nas dijeli". Govorio je o bratstvu, rekao je da je za mir potrebno puno više hrabrosti nego za ratanje, da je potrebno razbiti krug mržnje i razoružati jezik i ruke.

Šimon Peres se nadovezao podsjetivši da riječi "Jeruzalem" i "mir" imaju isti semantički korijen. Pohvalio je Papin posjet Svetoj zemlji, rekavši da se papa Franjo pokazao kao "graditelj mostova bratstva i mira". Podsetio je i na zajedničku rečenicu Židova i

kršćana: "Ljubi bližnjega soga kao samoga sebe".

Mahmoud Abbas nazvao je Jeruzalem "vrata neba". Zavatio je Bogu da odagna porok

i zlo, prisjećajući se na kraju riječi Ivana Pavla II., prisutnog u srcima svih: "Ako se ostvari mir u Jeruzalemu, mir će se svjedočiti u cijelome svijetu". Sva trojica zaključili su svoje govore trostrukim zazivom: šalom, selam, mir.

Zaključit ću riječima **Shahrzad Housmand**, muslimanske teologinje iz Irana koja je na televiziji komentirala ovaj molitveni susret. Dok su se papa, patrijarh i dvojica predsjednika srdačno pozdravljali i sadili maslinu mira, rekla je: "Moramo oprostiti jedni drugima, a to se ne može učiniti samo ljudskim snagama. Potrebno je hrabrosti... Na ovaj dan kada kršćani slave Duhove, nadajmo se da će nam Duh Božji dati da u drugome vidimo osobu poput nas." ■

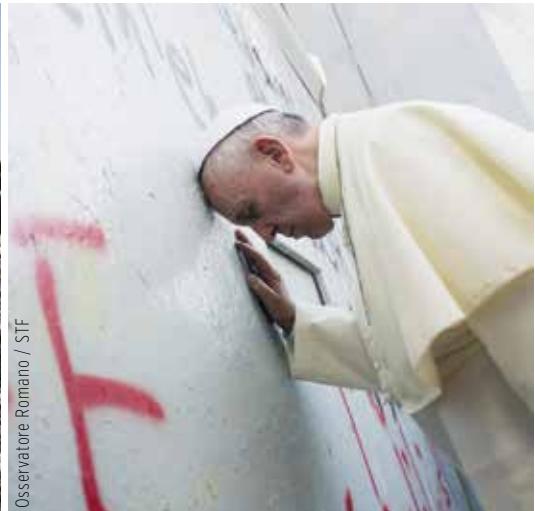

POZIV NA MIR

U dva vrlo intenzivna dana svoga boravka u Svetoj zemlji papa Franjo susreo se s patrijarhom Bartolomejem i drugim vjerskim i državnim poglavarima

Misno slavlje na Trgu jaslica

Papa pred zidom podjele između Betlehema i Jeruzalema

P alestinsko mnoštvo natiskano na Trgu jaslica u Betlehemu gromkim je pljeskom popratilo riječi pape Franje izgovorene nakon misnog slavlja i molitve Kraljice neba: "Poživam palestinskog predsjednika Mahmouda Abbasa i izraelskog predsjednika Šimona Peresa da zajedno sa mnom uzdignu žarku molitvu zazivajući od Boga dar mira. Nudim svoj dom u Vatikanu kao mjesto ovog molitvenog susreta."

Ovaj poziv otvorio je nadu u mogućnosti promjene. Prijedlog je odjeknuo poput bombe. Papa je tog jutra u Betlehem stigao helikopterom iz Jordana i odmah pokazao svoju uobičajenu otvorenost počevši od protokolarnih odnosa s palestinskim vlastima, zaželjevši da se mačevi pretvore u plugove i da ova zemlja može opet cvjetati u blagostanju i u slozi. Ocijenio je da je vrijeme da se stane na kraj konfliktnoj situaciji koja postaje sve

neprihvatljivija, ukazujući da je stigao trenutak da svi pridobiju odvažnost za mirom. Vatikanski prijedlog rješenja situacije je poznat i Papa ga je potvratio riječima: "Mir se oslanja na priznavanju prava postojanja dvaju država i uživanja u miru i sigurnosti unutar međunarodno priznatih granica". Napustivši predsjedničku palatu i krenuvši prema Trgu jaslica trebao je proći blizu zida podjele između Betlehema i Izraela. Papa je zamolio da

Osservatore Romano / STF

zaustave džip, sišao s njega, približio se zidu i zaustavio se nekoliko minuta u molitvi. Potom se približio i prislonio čelo na zid, želeći tako i fizički podijeliti patnju jednoga naroda. Ta stanka nije bila predviđena u programu. Papa je bio potaknut svješću da je teško graditi mir, ali živjeti bez mira je prava muka, kako je rekao.

PAPA I PATRIJARH

Kad bi se pitalo njih, postojeće udaljenosti na putu prema punom zajedništvu između Katoličke i Pravoslavne crkve poništile bi se u vremenu trajanja jednog zagrljaja, poput onoga, srdačnoga i rječitoga, koji su razmijenili na sugestivnoj ceremoniji u bazilici Svetoga groba. Osjećao se teret povijesti i nerazumijevanja, kao i bojazan mnogih vjernika i vjerskih poglavara od posljedica možebitnog jedinstva, viđenog kao poništenje različitosti i gubitak vlasti. Papa Franjo i patrijarh Bartolomej znaju sve to [i mnogo više]. Svjesni postojanja strahova od promjene, odlučili su govoriti činjenicama i dati jasno svjedočanstvo. Susret na mjestu gdje je Isus uskrsnuo znakovit je ne samo

Ahiv CN [2]

Susret pape Franje i patrijarha Bartolomeja

s duhovnog i pastoralnog stajališta za dotične crkve, nego i u vidu "crkvene politike", obzirom na stalne napetosti koje na žalost postoje u upravljanju prostorima i obredima u bazilici Svetog groba između katolika, grkokravoslavnih i Armenaca, gdje je sve regulirano jasnim [već zastarjelim] pravilima, što ponekad postaje poprište sramotnih prizora borbe pesnicama [između ljudi darovanih Bogu] za navodno zauzimanje prostora, tako da izraelska policija mora odvajati zavađene.

Ovaj susret je sjećanje na 50. obljetnicu susreta između pape Pavla VI. i carigradskog patrijarha Atenagore. No treba priznati da je inicijativa krenula od patrijarha Bartolomeja, na što je spremno pristao papa Franjo. I dok su predstavnici svih kršćanskih crkava i drugih ličnosti te televizijske kamere velikog dijela svijeta čekali

njihov dolazak u baziliku, oni su stigli sa zakašnjnjem od sat vremena.

Između Franje i Bartolomeja postoji doista velika usklađenost. To se već zna, a tekst potpisane Zajedničke izjave je novi dokaz toga. Isto su tako ponudili svjedočanstvo profinjene uzajamne ljubavi: patrijarh je pridržavao Papu dok je silazio niz strme vanjske stube na izlazu iz bazilike, Franjo je davao znak Bartolomeju da započne s molitvom *Oče naš*, Bartolomej je više puta pokazivao Papi u knjižici dokle je protekao obred, Franjo je poljubio prsten patrijarhu nakon što je on izgovorio svoj govor, na što je Bartolomej odgovorio dvostrukim poljupcem. U ovakvom kontekstu, gdje geste nisu formalnost nego su ispunjene sadržajem, riječi dvojice zadržale su svu važnost značenja. "Ovaj grob zrači poruke odvažnosti, nade i

projecthistoriaitalia.altervista.org

Papa Pavao VI. i patrijarh Atenagora

života i bilo kakav napor suvremenog čovječanstva da oblikuje svoju kulturu samostalno i bez Boga je isprazna pretpostavka", započeo je patrijarh. Potom je potaknuo da budemo neustrašivi, uzimajući primjer i snagu od Pavla VI. i Atenagore koji su bili sposobni "istjerati strah što je držao odijeljene dvije crkve cijelo tisućljeće", pretvarajući ga u ljubav i pokazujući da je to jedini put da svi budu jedno.

Papa je sa svoje strane pozvao da se iznova otkrije veličina našega kršćanskog poziva. "Mi smo muževi i žene uskrsnuća, a ne smrti", jer je "svaku ranu i svaku bol stavio na svoja leđa Dobri Pastir, koji je prinio samoga sebe i svojom žrtvom nam otvorio prijelaz u vječni život. Njegove su otvorene rane prolaz preko kojega se na svijet prelijeva

uputio da "moramo vjerovati da kao što je kamen s groba bio uklonjen tako se mogu ukloniti sve prepreke koje još sprječavaju puno zajedništvo među nama."

Kao što su to već učinili Ivan Pavao II. i Benedikt XVI., i papa Franjo je ponudio spremnost da se razmotri kontroverzno pitanje Petrova prvenstva kako bi zajedno tražili "oblik vršenja službe Rimskog biskupa, da se u skladu s njegovim poslanjem otvori novoj situaciji i da u sadašnjem kontekstu mogne biti služba ljubavi i zajedništva koju će svi priznati". U papi je žurna želja da se sruše zidovi i da, na temelju svjedočanstva uzajamne ljubavi, zajedno preuzmu teret boli suvremenog čovječanstva, kako onaj čitave regije Bliskog istoka, tako često označen nasiljem i

sukobima, tako i teret Planeta, pogodenog ratovima, siromaštvom, glađu, ne zaboravljajući proganjene kršćane. Misleći na proganjene kršćane završio je s tvrdnjom: "Kada se kršćani različitim vjeroslovijestima nađu u zajedničkoj patnji, jedni uz druge, i kada jedni drugima pružaju pomoć bratskom ljubavlju, ostvaruje se ekumenizam patnje, ostvaruje se ekumenizam krvi, koji ima posebnu djelotvornost ne samo u njihovim sredinama, nego, po općinstvu svetih, i u čitavoj Crkvi. Oni koji iz mržnje prema vjeri ubijaju i progone kršćane ne pitaju ih jesu li pravoslavci ili katolici: oni su kršćani! Kršćanska krv je ista!" Povijest će nam objaviti hoće li ovaj susret donijeti novine. Sve prepostavke su tu. A poljubac Franje i Bartolomeja na stijeni koja je po predaji primila beživotno Isusovo tijelo i bila prožeta otkucajima uskrnsnuća nadamo se da je pečat i zalog.

PAPA POVJERAVA MIR DIJALOGU VJERA

"Ovo moje putovanje ne bi bilo potpuno kad ne bi obuhvatilo i susret s osobama i zajednicama koje žive na

Papa s velikim muftijom Muhammedom Husseinom

ovim prostorima." Ta rečenica pape Franje jasno ukazuje na smisao programa trećeg i posljednjeg dana provedenog u Svetoj Zemlji, usredotočenog na niz susreta sa vjerskim i političkim predstvincima u Jeruzalemu.

Upravo je tim riječima započeo posjet velikom muftiji Muhammedu Husseinu, istaknuvši potom Abrahama, kao hodočasnika u kojem se prepoznaju Židovi, kršćani i muslimani, kao uzor koji treba naslijedovati.

Potom je uputio poziv svima koji Abrahama priznaju kao praoca: "Poštujmo i ljubimo jedni druge kao braće i sestre. Naučimo razumjeti patnju onoga drugoga. Nikada ne zlorabimo ime Božje za opravdanje nasilja.

Potom se papa uputio do Zida plača, gdje ga je dočekao glavni rabin. Papa se nekoliko minuta zadržano u tijoh molitvi položivši desnu ruku na zid, nakon čega je stavio kovertu

u procjep zida. U njoj je na ceduljici bila ispisana molitva *Oče naš* na španjolskom jeziku. Papa je objasnio razlog: "Napisao sam je svojeručno na jeziku na kojemu sam je naučio od svoje majke".

Njegovo hodočašće boli imalo je više postaja: jednu kraću odajući počast zvijezdama u spomen na izraelske žrtve terorizma; jednu dulju u Memorijalnom centru Yad Vashem za žrtve holokausta, s predsjednikom Šimonom Peresom i

prvim ministrom Benjaminom Netanyahuom.

Papa je Memorijalnom centru izgovorio kratak, ali dirljivi govor. "Gdje si čovječe? Kamo si nestao? Tko te zarazi idejom da zagospodariš nad dobrom i zlom? Ne samo da si mučio i umorio svoju braću, nego si ih prinio kao žrtvu samomu sebi, jer si se učinio bogom." Prije nego je pozdravio nekoliko osoba koje su preživjele Holokaust poljubivši im ruku, uzdignuo je prema nebu molbu: "Daj nam milost da se stidimo pred onim što smo kao ljudi bili sposobni učiniti; da se stidimo ovoga najvećeg idolopoklonstva."

Odnos sa Židovima nastavio se na najvećoj vjerskoj razini posjetom dvojici velikih izraelskih rabina. Prijateljstvo

*Ispred Zida plača
Papa je srdačno
zagrljio rabina
Abrahama Skorku
i muslimanskog
profesora Omara
Abuda, bliske
argentinske pri-
jatelje iz Buenos
Airesa, koji su ga
pratili na putu*

Andrew Medichini

s njima omogućilo je papi da odmah krene u središte susreta, otvarajući jasnu perspektivu: "Pozvani smo temeljito se propitkivati o duhovnom značenju povezanosti koja nas sjedinjuje. Riječ je o vezi koja dolazi iz visine, koja nadilazi našu volju i ostaje cjelovita, unatoč svim teškoćama u odnosima, kojih je, nažalost, u povijesti bilo." Svest o zajedničkoj baštini papi je preduvjet da se dostignu važni ciljevi: "Zajedno ćemo moći dati veliki prinos miru, zajedno ćemo moći svjedočiti, u svijetu koji se brzo mijenja, trajno značenje božanskoga nauma o stvaranju; zajedno ćemo se moći odlučno usprotiviti svakom obliku

antisemitizma, kao i drugim oblicima diskriminacije". Takva perspektiva treba i političku podršku, osobito izraelsku. To je bilo središte susreta s predsjednikom Šimonom Peresom kojega je papa nazvao mudrim i dobrom čovjekom. Nakon što su zajedno posadili maslinu u vrtu predsjedničke palače, papa je zaželio da Jeruzalem bude doista grad mira, ustvrdivši "kako je lijepo kada hodočasnici i oni koji tu prebivaju, mogu slobodno doći na sveta mjesta i sudjelovati na slavlјima", što je znak da nije uvijek tako. Nezaobilazna je bila tema mira, istakнуvši da njegova izgradnja prije svega zahtjeva poštovanje slobode i

dostojanstva svakog ljudskog bića. Peres ima 90 godina, dobitnik je Nobelove nagrade za mir i siguran papin saveznik, no treba nastaviti žurno jer izraelski predsjednik je na kraju mandata. Ima vremena do polovice srpnja. No mandat ne ističe premijeru Netanyahu, kojega je Papa primio u privatnu audijenciju nakon što se pozdravio od Peresa.

Papa je želio zaključiti svoj boravak u Svetoj zemlji dvama izrazito katoličkim susretima: jedan sa svećenicima, redovnicima, redovnicama i posvećenim osobama u Getsemanjskoj crkvi i drugi u Cenakolu, mjestu posljednje večere, ukazanja uskrslog Krista, silaska Duha Svetoga na Mariju i apostole, ali i predmet dugog spora s izraelskom državom. Slavljenje mise tu je zabranjeno. Samo ju je Ivan Pavao II. mogao slaviti 2000. godine, kao i papa Franjo predvodeći misu s biskupima Svetе zemlje. "Ovdje se rodila Crkva, rodila se na izlazu. Isus uskrsli posredovao je apostolima svoga Duha i njegovom snagom ih je poslao obnoviti lice zemlje", rekao je među ostalim Papa u ovoj crkvi koja čuva spomen na prošlost, ali je otvorena prema vani, prema svima. ■

Nakon susreta Papa Franjo i izraelski predsjednik Peres posadili su stablo masline

Amir Cohen/Reuters

Srecko Stipović / CROPIX

VAPAJ ZA POMOĆ

Dok se voda na poplavljениm područjima povlači, pomoć je još potrebnija nego prije

Slike katastrofalnih poplava koje su krajem svibnja pogodile Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Srbiju preplavile su internetske stranice, društvene mreže, časopise i elektronske medije. Danas pozornost nije više toliko usredotočena na ta područja jer se voda povukla, no pomoć je još potrebnija. Koliko god su tragične sudbine stradalih ljudi prizori pustoši što ih je voden val ostavio za sobom, toliko je zadržujuća solidarnost koju je pobudio. O solidarnosti, ali i o potrebi za pomoći javljaju nam članovi Pokreta fokolara iz pogodjenih područja.

Skupina mladih iz Križevaca i Zagreba 19. svibnja bila je u Banjoj Luci na čišćenju kuća od vode i blata nakon poplava. Pišu: "Odgovorili smo na poziv našeg prijatelja don Davora

Klećine. On nam je rekao da tamo živi mnogo starijih osoba koje nisu u stanju to napraviti. Krenuli smo iz Križevaca ponijevši sa sobom čizme, kante, lopate i nekoliko vreća sakupljene humanitarne pomoći. U Dugom Selu su nas čekali Martina i Tomaž s punim autom odjeće, deka i hrane. I to smo dodali u kombi i krenuli. Don Davor nas je čekao u Banjalučkoj biskupiji gdje smo imali priliku pozdraviti biskupa mons Franju Komaricu. Razgovarali smo s njim o teškoj situaciji u kojoj se nalazi mnogo osoba. Zahvalio nam je za našu konkretnu pomoć. Napokon smo otišli na teren. Zaustavili smo se malo izvan Banja Luke. Bio je prekrasan sunčan dan i nije izgledalo da je bila neka nepogoda. Tek što smo otišli u kuću koju je trebalo očistiti, vidjeli smo težinu

situacije. U kući je dva dana bilo vode u visini više od metra. Blato je bilo posvuda. Namještaj i razni uređaji nisu više bili upotrebljivi. Osim podova od keramike, sve ostalo je trebalo izvaditi vani. Za jedan dan smo uspjeli izbaciti sve vani i potpuno očistiti jednu kuću. Ali koliko ih je još? Ostajemo u kontaktu s don Davorom i vidjet ćemo što možemo još napraviti." Javila nam se i Janja Stijepić iz Sarajeva:

"Jučer 20. 5. 2014. u Bosni i Hercegovini je proglašen dan žalosti! Ovih dana je jedino Sunce donijelo vedrinu u poplavljениm dijelovima Bosne i Hercegovine, ali i nadu da će se lijepo vrijeme zadržati a voda povući... Teško je opisati novonastalu situaciju i događaje kroz koje su prolazili i prolaze ljudi u poplavljениm područjima. Šok i strah od

www.vjerajdjela.com

Arhiv NS

Srećko Stipović / CROPIX

poplave nije ostao samo kod njih, nego se preselio na cijelu zemlju. Iako je teško i mislimo da smo trenutno u bezizlaznoj situaciji, u isto vrijeme nikada Bosnu i Hercegovinu nije zahvatio takav val solidarnosti, potrebe i želje svakog pojedinca da se na bilo koji način uključi u spašavanje i sakupljanje pomoći. Hrabri me stav mlađih ljudi koji su najvećim djelom bili inicijatori svih većih akcija. Hrabri me jedinstvo koje je izgrađeno među ljudima u svim dijelovima zemlje. Svi svima pomažu bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost. Takvo jedinstvo jednostavno je teško opisati. Svi volontiramo! Svi neprestano sudjelujemo u akcijama prikupljanja pomoći! Svi smo na nogama! Iz Sarajeva neprestano idu kamioni s hranom, vodom i odjećom u najkritičnija područja... Ljudi se i samostalno organiziraju i idu u pomoć privatnim automobilima. Svi pomažu koliko mogu i kako najbolje znaju.

Voda je izbrisala granice entiteta i kantona i ove nevidljive među ljudima."

Željka Marić iz Slavonskog Broda nam je napisala: "Situacija je nabijena emocijama sebedarja, nesebičnosti, solidarnosti. Društvene mreže su pune snažnih riječi ohrabrenja i podrške. Ljudi se nude za pomoći jedni drugima. Onaj tko ništa ne može, sjedi doma i moli. Drugi su, većinom žene, same došle na ideju da kuhaju kavu, donose piće, okrjepu svima koji pune vreće pijeskom. Svagdje je identična slika ljudske obitelji ujedinjene oko jednoga cilja. Kod svih ugroženih s kojima sam pričala probudio se onaj iskonski strah kao u ratnim danima. Isprrva smrtni strah, tjeskoba, panika, a onda okretanje Bogu i predanje, potom otkriće da nisi sam... Redovito smo kontaktirali naše u Županiji, jer su oni najbliži stradalom području, a i sami su danima i noćima živjeli sa strepnjom. Smrtni strah je uzmicao pred povjerenjem

da Bog neće dopustiti najgore. I zaista, ostali su pošteđeni..."

Naravno da su se odmah prihvatali organiziranja pomoći. Tako je jedna osoba ustupila kuću svoje strine koja je u domu umirovljenika. Kuća nije sasvim namještena, pa treba svašta. Mi smo se dali na raspolaganje i pitali obitelj kojoj je kuća ustupljena neka naprave popis potrepština. Odgovorili su da im ništa ne treba, a znali smo da nema npr. televizora. Tada smo shvatili koliki je šok i tuga u njihovim srcima, koliko je potrebno one nemametljive ljubavi koja će sama vidjeti potrebe i na njih primjereno odgovoriti.

Naši u Černi su uključeni u akcije prihvata i pomoći. Međutim, ponajviše se spremamo za pomoći kad se stiša ova situacija i kad bude moguće vratiti se kući. Kad se povuku političari, kamere i TV ekipe, voda, trebat će puno više... Oni, pak koji pomažu, daju, kao da su se preobrazili. Svi smo otkrili koju radost dobije onaj koji daje!

ZAJEDNICA U AKCIJI

"Što ćemo s učenicima iz poplavljenih područja, ostali su bez ičega", pita svoje roditelje mlada profesorica Sara u čijem razredu su gotovo svi učenici iz Gunje. Smješteni su u Cerni, njih više od 300 u jednoj prostoriji, no i taj smještaj uskoro moraju napustiti. U mislima joj je posebno Dejan, odličan učenik srednje škole od prvog razreda. Ni Sarina mama, također profesorica na istoj školi, ne da si mira. Gotovo da ne spava. Jedne večeri odlazi na predavanje pod naslovom *Kako se nositi s gubitcima*, u nadi da će tu možda naći neko rješenje. Na kraju predavanja formiraju se grupe. U njezinoj ih ima 20-tak. Kada je na nju došao red da nešto kaže, riječi su joj izvirale iz dubine srca, gorljive, uvjerljive, zapomagajuće.

"Nešto trebamo učiniti za te ljude", ponavljala je. Prošao je jedan, dva, tri dana... nikakvog

odjeka nije bilo. Znači, ništa od pomoći.

No četvrti dan predvečer javlja se jedna od gospoda iz grupe: "Vaše vatrene riječi više mi nisu dale mira. Razgovarala sam i sa suprugom i odlučili smo dati na raspolaganje skromnu kućicu u kojoj nitko ne živi već nekoliko godina". "Nevjerojatno, kuća je upravo u našoj ulici", uskliknu mama i Sara.

Cijela obitelj kreće u akciju. Netko već čeka ispred kuće s ključem u ruci. Ulaze u dvorište, sve zaraslo, trava visoka 2 metra. Nema čekanja. Mobitel je u punoj funkciji. Za nepunih sat vremena gotovo cijela lokalna zajednica je u akciji. Jedni kose, drugi traže aparat za isušivanje vlažnih zidova, treći čiste, pripremaju za krečenje... Kuća je potpuno prazna, nenamještena. Ubrzo se pronalazi ormari, stol, kreveni, zavjese, posuđe... Dejanova mama gotovo da se ne snalazi. Pred njenim očima događaju se mala čuda.

"Što im još treba - javlja se na mobitel obitelj što je ponudila kuću - frižider, ili stroj za pranje rublja...? Ubrzo je i stroj za pranje rublja na svom mjestu. No, Dejanov razred spremio se na maturalnu ekskurziju u Grčku. Naravno, on ni ne pomišlja da bi mogao poći, put je skup, a njegovi gotovo da nemaju ni za kruh. "Mi ćemo mu platiti",javlja se jedna od obitelji u akciji. "Trebat će mu i džeparac", javljaju se drugi. Započinje nova akcija, novo zajedništvo dobara. Dejan ne vjeruje svojim očima, ali za put je sve spremno. No, u istoj je situaciji još nekoliko učenika. Zajednica u Županji i za njih pronalazi rješenje. Talenti su se umrežili, sposobnosti i mogućnosti umnožili, ljubav porasla, štovise, iz trenutka u trenutak temperatura raste. A gdje je ljubav, tu je Bog, a Njemu ništa nije nemoguće.

Akcija se nastavlja, jer još mnoge obitelji očekuju spremne ruke i srce. ■

TKO JE ZAUSTAVIO VRIJEME?

*Nisam mogla shvatiti
kako i zašto, ali
sam bila sretna što
vrijeme stoji...*

strepnjom hoću li ga uspjeti završiti do jutra, kada je trebalo predati izvještaj. Tada je na vrata pokucao on. Usprkos žurbici i određenoj napetosti, primila sam ga jer je imao veliku potrebu za razgovorom.

Slušala sam ga, smirivala, odgovarala mu, a on je upijao moje riječi, obrazloženja, savjete koji su mi iz srca dolazili. Istodobno sam nastavila raditi, svjesna obima posla koji me čekao.

Oko 23 sata sam pomislila da ovako neću uspjeti završiti. Ali odmah potom uhvatim sebe kako otkrivam: pa meni posao ide, nigrdje nisam pogriješila, a slušam i njega, kako je to moguće? Radim na dva kolosijeka bez greške! Pogledam na sat i upitam se: Je li moguće da sam sve

Zbog potpunog nerazumijevanja pa čak i neprijateljstva dijela okoline, moj se ne-čak našao u velikim problemima. Od uspješnog i omiljenog mladog čovjeka preko noći je postao žigosan kao osoba s teškim psihičkim problemima. U to vrijeme bila sam svjedokom naglo poremećenih odnosa među ljudima i u obiteljima svuda oko nas. Mnogi su se suočavali sa psihičkim problemima, bilo osobnim ili vezanim za osobe u njihovoj blizini. Nastojala sam razumjeti što se događa, čvrsto

uvjerena da je razumijevanje, a ne strah i osuda, jedini pravi lijek za prevladavanje takvih teškoća.

Zato sam nastojala uvijek naći vremena za razgovor i pažljivo slušanje njegovih razmišljanja i problema, za koje je malo tko drugi imao strpljenja.

U to sam vrijeme po čitave dane, a nerijetko i noću radila knjigovodstvene poslove za mnoge tvrtke. Najčešće su to bili vrlo komplikirani zahvati koje sam morala završiti u zadanim rokovima. Te sam večeri prionula uz posao sa

to napravila a da je prošlo tako malo vremena. Prođe 10 minuta, a meni se čini da je prošao sat. Kao da me vrijeme čeka. Tko ga je zaustavio, kako se vrijeme zgusnulo i kako sam ja uspjela toliko napraviti? Ne znam.

On je sjedio pored mene i pričali smo cijelu noć. Pred jutro sam i ja već bila mirnija, jer sam posao privodila kraju.

Nisam mogla shvatiti kako i zašto, ali sam bila sretna što vrijeme stoji, čeka. To je bio čudesan i nevjerljatan doživljaj. Pomislila sam kako bi tek zvučalo neverjetno i kako bi bilo teško bilo kome opisati i objasniti takvo iskustvo ako sam i sama bila tako zatečena i začuđena. Vrijeme je zaista stalo. Vrijeme je čekalo. I ja sam jasno osjećala kao da mi netko govori : "Ne boj se, tu sam, pomažem..." Za mene je to je bio vrlo snažan i stvaran doživljaj Božje prisutnosti i bliskosti s Njim. Osjećala sam se silno osnažena i puna zahvalnosti Bogu za njegovu blizinu. ■

G. V.

MARIJAPOLI 2014

9. - 13. SRPNJA GRADIĆ FARO U KRIŽEVCIMA

Marijpoli – Marijin grad jedinstveno je iskustvo bratstva od samih početaka Pokreta fokolara. Odrasli, mladi i djeca, ljudi različitih uvjerenja i društvenog položaja u njemu doživljavaju istinitost evanđeoskih obećanja.

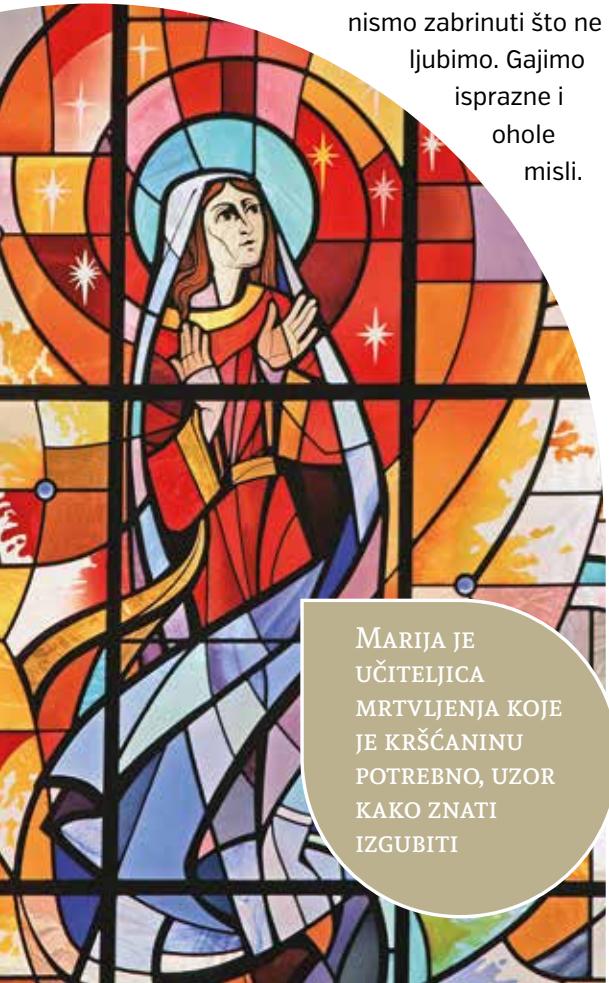
Stotine Marijopolija održavaju se svake godine diljem svijeta pružajući nazočnim dragocjeno iskustvo zajedništva kroz izlaganja, svjedočanstva, dijalog, radionice, igru, molitvu, šetnje, izlete i itd.

STALNI PREPOROD

**Izgubiti sebe
kako bismo ljubili bolje**

D Isusovu novu zapovijed povremeno nedostatno živimo mi koji bismo je trebali živjeti, jer nailazimo na mnoge prepreke. Neke od njih su da ljubimo sami sebe, gledamo sebe, ne mislimo na bližnjega, nismo zabrinuti što ne ljubimo. Gajimo isprazne i ohole misli.

MARIJA JE
UČITELJICA
MRTVLIJENJA KOJE
JE KRŠĆANINU
POTREBNO, UZOR
KAKO ZNATI
IZGUBITI

Ariiv CN

Držimo do svojih ideja, do dobrog dojma, do slave i časti. Tražimo ljudska i duhovna zadovoljstva... Ili smo navezani na osobe ili na predmete: na svoj posao, pa i na rad u apostolatu [...] Svim je tim jadima ispunjen naš dan.

Što učiniti da bismo omogućili slobodan protok uzajamne ljubavi? [...]

Mi smo uvijek divili Mariji kao onoj koja se potpuno odrekla same sebe. Naslijedujući Isusa u napuštenosti, znala je izgubiti sve, pa čak i svoga Sina Boga, te je tako postala spomenik kreposti.

Ona je učiteljica mrtvljenja koje je kršćaninu potrebno, uzor kako znati izgubiti, a to znači i znati odrezati.

Mi znamo da je naš put izrazito pozitivan. Zadobivamo sve kreposti nadasve zato što ljubimo. Zato nije toliko naš zadatak "uklanjati" koliko "dodavati", dodavati ljubav.

No svejedno, kako bi se olakšala i usavršila ljubav, potrebno je uputiti koji udarac, pa i svečan, našem starom čovjeku koji uvijek ispliva. [...]

Dolazi nam koja ohola misao? Trebamo u sebi reći: "Izgubit ću je", potom izaći iz sebe i početi ljubiti, ljubiti jedni druge. Tako ćemo među ostalim pridobiti na poniznosti.

Dolazi nam volja da kupimo neku suvišnu knjigu, odijelo, neki nepotreban predmet? Otklonimo tu želju, izgubimo i pridobit ćemo na siromaštvu.

Skloni smo gledati neprimjerene reklamne plakate i televizijske programe? Prekinimo, izađimo iz sebe i ljubimo, i pridobit ćemo na čistoći.

Tako čitav dan. Naša uzajamna ljubav zauzet će sve više mjesta u našemu životu, postat

će jača, sve će više postajati naše odje-lo. Tako će se svijet oko nas malo po malo mijenjati.

Iz telefonske emisije 22. lipnja 1989.

A kad smo sami?

DA kad smo sami? Ili kad drugi ne razumi našu ljubav?

Mi znamo da se u takvima trenucima možemo održati na nogama ako zagrlimo Isusa Napuštenog. Tako ćemo ostati u miru i u radosti, moći ćemo raditi, moliti, učiti i živjeti s puninom u srcu.

No mogu doći i trenuci kada ćemo jaram Gospodnjih teško moći nazvati lakin i slatkim.

Ima tako razdoblja kada nas zdravlje ne služi, pa to utječe i na dušu te se zatvaramo u sebe i postajemo gotovo nesposobni za odnose s braćom.

Ima i trenutaka za koje smo se vezali tajnom. To nam je teret i bilo bi nam olakšanje kad bismo je nekome priopćili, ali ne možemo. Odnose se nas – to mogu biti kušnje naše duše – ili na druge, kao što su tužni i delikatni događaji koji su nam povjereni kao tajna.

Odnose se i na razdoblja kada smo potopljeni napastima koje se mogu reći samo isповjedniku.

Ili iznenadne smrti, nepredviđene nesreće koje nam oduzimaju dah i čini nam se da ih drugi teško mogu razumjeti.

Ili otkriće neke bolesti, koja može biti i smrtna... ili ... ili...

Sve su to bolne okolnosti koje Bog dopušta da bi nas obrađivao onim sredstvom koje se

KAD SMO SAMI
ILI KAD DRUGI NE
RAZUMIJU NAŠU
LJUBAV MOŽEMO SE
ODRŽATI NA NOGAMA
AKO ZAGRLIMO ISUSA
NAPUŠTENOG

u kršćanstvu ne
može mimoći i koje
je i sam Isus isku-
sio: križem.

Kako se ponašati u
takvima neprilikama?

Nastojmo se radovati,
barem snagom volje, jer smo pomalo slični
Njemu, Napuštenom, prebacujući svaku zabri-
nutost u srce Očeve [usp. 1Pt 5,7].

Pokušajmo ostati u stalnom darivanju, uz
pomoć djelujuće milosti koja neće izostati, sve
dok Bog ne vrati vedrinu našoj kušanoj duši.
No trebamo imati na umu da moramo uvijek
ljubiti braću, naravno kako možemo i koliko
možemo, povjeravajući im se, barem općenito.
Recimo primjerice: "Prolazim kušnju..." Recimo
to iz ljubavi, kako ne bi izostalo zajedništvo.
Uostalom, komuniciranje je uvijek najbolji
stimulans u svakoj situaciji.

Iz telefonske emisije 24. travnja 1997.

Svetlo i žar za radikalno življenje evanđelja

D Nazočnost Boga među nama, povezanim u zajamnom ljubavlju i doslovnim ostvariteljima evanđelja, prenosila je našim dušama takvo svjetlo (1Iv 2,10), i snagu, i žar da je vršenje bilo koje Božje volje bilo lako i lijepo. Ni ljubiti neprijatelje nije nam bilo teško. Dok nam je samima bilo nemoguće šutjeti pred uvredom, ujedinjeni s braćom u iskrenoj ujamnoj ljubavi nismo samo šutjeli, nego i činili dobro onima koji su nam činili zlo, molili za one koji su nas progonili itd.

"Pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi. Onomu tko bi se htio s tobom parničiti da bi se domogao tvoje donje haljine prepusti i gornju. Ako te tko prisili jednu milju, podi s njim dvije." (Mt 5,39-41)

To smo smatrali dužnošću kako bismo doslovno živjeli evanđelje. Tako je naša jedina želja i naša stalna briga bilo živjeti "evanđeoski" – govorili smo – događaje što su se zbivali oko nas, tako da se nismo osjećali ni uvrijeđeni ni pogodjeni zlom neprijatelja.

"Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, i ako je žedan, napoj ga! Činiš li tako, ugljevlje mu ražareno zgrčeš na glavu. Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo." (Rim 12,20-21)

Križevi su potom postali blagoslovi: kao ljuditelji novog čovjeka u nama – Krista i novog

čovjeka u bratu, uskoro smo zamrzili starog čovjeka u sebi i u bratu i blagoslivljali ruku koja nas je udarala, pomažući nam tako ušutkati starog čovjeka.

Krist je rastao sve ljepši.

Iz zapisa "Il trattatello innocuo", 1949.

Stalni preporod

U ovoj se telefonskoj emisiji Chiara poziva na Riječ života predloženu za taj mjesec: "Vama pak Gospodin dao te jedni prema drugima i prema svima rasli i obilovali ljubavlju kakva je i naša prema vama." (1Sol 3,12)

D "Rasli i obilovali".

Evo rješenja i za one među nama koji prolaze teške trenutke.

Evo jedne riječi za sve nas kojima u različitim trenucima dana uvijek može splasnuti žar. Pokušajte. Pokušajte rasti i obilovati u ljubavi. Prije nego što sam napisala ovu emisiju i ja sam pokušala i išlo mi je dosta dobro. Dobila sam dojam da ova Riječ života prodire u najveće dubine našega srca. To je naša karizma. Ohrabriti se u njoj znači doista taknuti u živo.

Pokušajte u međuvremenu rasti u uzajamnoj ljubavi s braćom u istom idealu i ustvrdit ćete kako je to lijepo. Ponekad će biti potrebno uputiti dodatnu riječ, jedan osmijeh više, imati više pozornosti, nešto darovati što inače ne bismo. Pokušajte usredotočiti svoj život jedino na taj rast i obilovanje. Osjetit ćete protok novoga života u svojoj duši, dok će strahovi, dvojbe, blokade, kočnice i napasti izblijedjeti, ako ih je ikada bilo.

Ova Riječ života rađa čudom našeg neprestanog preporoda: Uskrsli blista sve više u nama po življoj vjeri, po sigurnijoj nadi i žarkoj ljubavi. U njoj je život.

Iz telefonske emisije, 5. prosinca 1985.

Iz molitve nakon govora "Zakon grada"

D Isuse, danas je blagdan tvoje ljubavi, jer je blagdan tvoga Srca. Što ti možemo darovati na ovaj dan? Znamo da je tvoje presveto Srce, na prvi Veliki četvrtak naše kršćanske povijesti, izrazilo jednu svoju želju, štoviše, svoj nalog po kojemu bi se trebali raspoznavati tvoji sljedbenici: novu zapovijed: "Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas". Tvojom milošću, ljubavlju koju je Duh Sveti izlio u naša malena srca,

mi ti želimo obećati da ćemo tu tvoju zapovijed učiniti ZAKONOM OVOGA GRADA. Zato se svi obvezujemo da ćemo ljubiti jedni druge kako si nas ti ljubio. A da bismo konkretizirali tu odluku, jamčimo ti zajedništvo materijalnih dobara u skladu s našim pozivom, zajedništvo duhovnih dobara i prakticiranje uzajamnog opominjanja za uzajamnu izgradnju [...] Isuse, ti koji si rekao: "Oganj dođoh baciti na zemlju", upali naše duše i naše gradove. Da, Isuse, vulkan ljubavi želimo biti i ništa drugo, požar koji daje vatru što većem broju duša. Ostajemo zatvoreni u tvome Srcu, pred Marijinim osmijehom što nas sve obuhvaća.

Loppiano, 13. lipnja 1980.,
na Blagdan Presvetog
srca Isusova)

POKUŠAJTE RASTI U
UZAJAMNOJ LJUBAVI
S BRAĆOM U ISTOM
IDEALU I USTVRDIT
ĆETE KAKO JE TO
LIJEPO

PRVI TEMELJ NAŠE DUHOVNOSTI

Uzajamna ljubav - čvrsta osnova našeg života u idealu jedinstva na sedamdesetu obljetnicu Pokreta

granice i da gleda dalje. Štovиše, potиче ga da ljubi domovinu drugoga kao svoju . No to nije sve. Isto se može reći za dijalog i suradnju sa sljedbenicima drugih religija, kao i s onima koji ne pristaju uz nijedno religijsko vjerovanje, ali se s nama zalažu raditi za dobro. Na to je potaknuo i papa Franjo, susrevši crkvene pokrete na Trgu sv. Petra na blagdan Duhova: živjeti evanđelje, dati svjedočanstvo naše vjere. Nazvavši Crkvu "sol zemlje" i "svjetlo svijeta", potom nam je neizravno preporučio da u suvremenom društvu budemo "kvasac" solidarnosti i dijeljenja, prije svega svjedočanstvom bratske ljubavi .

Upravo na tom tragu je i zalaganje da damo novi ustroj našemu Djelu, kako bismo odlučnije ciljali na *ut omnes* i usmjerili našu pozornost na ona područja gdje je takvo svjedočanstvo najpotrebnije.

saintjosephcatholiccommunity.org

(Nastavak iz prošlog broja)

Uzajamna ljubav traži se ne samo od kršćana pojedinaca, nego i od naroda. Chiara tvrdi: *Ako je odnos među kršćanima uzajamna ljubav, uvijek smo bili uvjereni da i odnos među kršćanskim narodima ne može biti drugo doli uzajamna ljubav. Evanđelje poziva svaki narod da nadide vlastite*

Uzajamnu ljubav Chiara naziva prvim temeljem naše duhovnosti. Željeli bismo ga doista postaviti kao čvrstu osnovu našeg života u idealu jedinstva na ovu 70. obljetnicu Pokreta. I ovoga nas puta nadahnjuje jedan Chiarin zapis sav usredotočen na savez uzajamne ljubavi. Poslušajmo Chiaru koja ovo danas govori nama. *Ja bih rekla da oživimo među nama ovu ljubav. A da bi naše djelovanje dobilo na ozbiljnost i označilo novu etapu na našem Svetom putovanju, savjetovala bih vama i sebi da nanovo izjavimo tu ljubav među nama, u našim fokolarama, u našim nukleima, u jedinicama GEN, sa svima onima s kojima obično živimo, makar i na različite načine. [...]* *Znate da se jedinstvo, putem uzajamne ljubavi, ne ostvaruje jednom zauvijek. Treba ga obnavljati svakoga dana kroz odluke i djela. [...]*

Sveta je ta izjava uzajamne ljubavi, svet je taj savez koji tražim od vas; svečan je, iako sklopljen u jednostavnosti, ali je i popraćen poteškoćama. Jer s nekim će ga biti lako izgovoriti; s drugima će trebati pripraviti teren. Za taj je čin potrebna i žrtva jer će ponekad biti potrebno pobijediti ljudski obzir, drugi put prevladati lijepost ili duhovnu rutinu u koje smo upali. Trebat će prakticirati poniznost kako bismo ušutkali sebeljublje. Ukratko, platiti prvi trošak prelaska s individualnog načina života na duhovnost zajedništva.

No Gospodin će blagosloviti svaki napor i ako potom ostanemo vjerni onome što smo izrekli, obradovat će nas radošću objave svoje nazočnosti, kao učinak jedinstva, gdje god se okrenemo.

Chiara zaključuje ovaj tekst riječima:

Budemo li vjerni, duhovnost zajedništva učinit će nas svetima, stvorit će nove svece, preobrazit će nas u narod svetaca. Upravo to Bog traži od nas, na njegovu slavu. U toj dimenziji treba iščitavati i svetost koju je Bog zamislio za nas. To je duboko zajedničarska svetost, plod ljubavi

Arhiv CN

JEDINSTVO SE NE OSTVARUJE JEDNOM ZAUVIJEK. TREBA GA OBNAVLJATI SVAKOGA DANA KROZ ODLUKE I DJELA

življene sve do toga da se stopimo u jedno.

Sjećajući se prvoga Chiarinog "da" Božjem pozivu i njezina posvećenja Njemu u samoći, možemo ponoviti naše "da" Bogu pojedinačno i svi zajedno, nanovo izjavljujući ovu uzajamnu ljubav, ulazeći tako u školu Trojstva kako bismo naučili kako stvarno živjeti ovdje na zemlji trojstvene odnose.

Upravo se to nalazi ispod saveza koji se u čitavom Pокretu ponavlja svakoga dana, obnavljajući svečano obećanje da ćemo ostvariti novu zapovijed, što znači da ćemo ljubiti jedni druge kao što nas je Isus ljubio – sve do napuštenosti od Oca. Taj je dio na nama, možemo ga i moramo učiniti

kako bi Isus mogao ispuniti svoje naume nad Djelom. Čini nam se da nas u ovom razdoblju On sam potiče naprijed, da proširimo sjetu na nova i prostranija polja, ne bojeći se slabljenja snaga ili gubljenja dostignutih pozicija. Potiče nas da radosno sudjelujemo u otvaranju novih obzora i procvatu bezbrojnih malih živih stanica Crkve, proširenih po svijetu posvuda gdje su dvojica ili više spremni ljubiti ovom uzajamnom ljubavlju i uputiti se prema ljudima da bi, kako je poželio papa Franjo, ljudi susreli Boga. A upravo je to ono što svi želimo. ■

[Kraj]

¹C. LUBICH, *Duhovnost jedinstva i trojstveni život*, Castelgandolfo, 23. lipnja 2003.

²Papa Franjo, "Crkva koja ide ususret svima" [Duhovsko bdjenje s laičkim pokretima, novim zajednicama i udrugama, 18. svibnja 2013.];

³C. LUBICH, "Il Patta", in *Santità di popolo*, cit., p. 22-24.

U DUBINU

Igino Giordani

Dimitar Dilkoff

RAT – BESKORISTAN POKOLJ

Uoči molitvenog susreta za mir u Vatikanskim vrtovima Sveti otac je na Twitteru napisao: "Molitva može sve. Upotrijebimo je za to da se na Bliskom istoku i na čitavom svijetu, uspostavi mir." Dok nastojimo odgovoriti na ovaj poziv pape Franje zazivajući od Boga dar mira, predlažemo nekoliko razmišljanja Igina Giordanija o beskorisnosti rata u njegovom iskrenom apelu u vezi Sjevernoatlanskog ugovora.

Naš stav ne dopušta sumnje. Mi imamo strogu zapovijed koja ne dopušta odugovlačenje. To je peta zapovijed: ne ubij! A rat je ubijanje, svaki rat. [...]

Rekao sam da je ubojstvo u ratu čovjekomorstvo. No mi znamo da je i nešto više, to je bogomorstvo, jer se u čovjeku ubija slika Božja. A to je i samoubojstvo, jer se kroz svaki rat društveno tkivo, tkivo čitavog čovječanstva usmrćuje. [...] To je kao kad povrijedimo neki dio tijela. Ne krvari samo taj dio nego cijeli organizam. Osobito danas kada se ostvaruje duhovno i ekonomsko jedinstvo u čitavom svijetu, pa tako ovisimo jedni o drugima. [...]

Danas kada je rat luđačko istrebljivanje vrijednosti i ljudi, danas nijedan rat nije pravedan. Danas su svi ratovi nepravedni, tko god da ih je pokrenuo i iz bilo kojeg razloga, jer da bi popravili štetu od pet stvaraju gubitak od tisuću, milijuna. Opačine koje se njima provode su takve da ih ne opravdava nikakva argumentacija. Upravo veličina rata osuđuje rat. [...] Stoga doista i danas, štoviše osobito danas, rat je beskoristan pokolj. ■

(Govor u Zastupničkom domu, 16. ožujka 1949.)

Arhiv NS

SOLIDARNOST NA DALJINU

*Na susretu u Križevcima svi su bili dobitnici,
donatori i korisnici pomoći*

"Moja obitelj našla se u teškoj situaciji. Roditelji su trebali podizati nas petero sestara i braće, a samo je otac radio. Ekonomска kriza uzimala je zamah i nije bilo pomoći ni s koje strane. A onda sam čula za spremnost nekih nepoznatih dalekih ljudi da nam pomognu..."

Život je išao dalje, njihova pomoć nam je bila itekako važna. Kad sam završavala srednju školu, moj je otac dobio otkaz. Došao je u pitanje moj san – studij matematike. Samo pomisao na redoviti prilog mojih dragih kumova dala nam je sigurnost da se ipak mogu upisati na fakultet. Uz davanje instrukcija i sezonski rad uspjela sam privesti kraju svoj studij i sada završavam. Ne mogu opisati svoju zahvalnost..."

"Moja obitelj i nije toliko siromašna, a ipak su mi pomoći i podrška stigli s druge strane – od ljudi koje nisam ni poznavao. Danas imam svoju obitelj, radim, ali svejedno ne možemo spojiti kraj s krajem i trebam pomoći. To je takav apsurd... Nema riječi kojima bih mogla dovoljno zahvaliti..."

"Teško mi je govoriti, ne mogu ništa drugo reći do hvala za sve što ste učinili za mene..."

To su bila obraćanja članova nekoliko obitelji koje su kroz duže ili kraće vrijeme primale ili još uvijek primaju pomoći u sklopu međunarodnog projekta *Usvajanja na daljinu* Novih obitelji Pokreta fokolara. U nedjelju 1. lipnja u gradić Faro u Križevce stiglo je 25 donatora iz talijanskog grada Castel

Gofreddo kako bi posjetili djecu i obitelji kojima šalju potporu, nekima već godinama. Među njima su mnogi žrtve Domovinskog rata i porača te izbjeglice koje su se prije 20-ak godina nastanile u Hrvatskoj i nikada se nisu vratile svome domu. Usvojenici iz Bosne i Hercegovine nisu bili nazočni zbog velike udaljenosti, a neki od njih pogodjeni su i poplavama. No poslali su svoje pozdrave i male znakove zahvalnosti svojim donatorima.

Netko bi mogao pomisliti da su ovi donatori imućni ljudi koji s lačicom izdvajaju dio svog viška, no to nije tako. Naprotiv, pred nama su uglavnom osobe starije životne dobi, umirovljenici, koji izdvajaju ne zato što obiluju nego zato što žele dati. Preuzeli su brigu za dječcu usvojenike i smatraju svojom obvezom ne uskratiti im onu malu potporu koja im toliko znači, a ni njima je nije uvijek jednostavno izdvojiti. Treba reći da i njihovu domovinu Italiju potresa velika ekonomski kriza pa je njihova gesta tim više vrijedna divljenja. Iz njihovih riječi zahvale upućenih korisnicima pomoći proizlazi da su i oni dobitnici. Tako je zahvalnost upućivana s jedne i druge strane, popraćena obilnom dozom ganuća što ga je izmamilo jedinstveno iskustvo ljudske solidarnosti, bratske blizine, ali i diskrecije i povjerenja, baš kao u jednoj obitelji. ■

Privatna arhiva

Sestra Leonarda Novak u prosincu prošle godine primila je nagradu za životno djelo i za izniman humanitarni rad od općine Kloštar Ivanić. Tim povodom postavili smo joj nekoliko pitanja na koja je odgovorila nizom konkretnih činjenica.

Kako je u Vama odjeknulo ovo priznanje?

Bila sam iznenadena jer sam mislila da se takve nagrade daju samo pokojnima a ja sam još uvijek živa. Od mojeg 55 godišnjeg redovničkog života

BITNO JE BITI ENTUZIJAST

Svoju nagradu za humanitarni rad mogla bih podijeliti s brojnim pripadnicima Pokreta fokolara, kaže s Leonardom

u zajednici sestara franjevki, Božja providnost mi je odredila da 47 godina provedem u Kloštru Ivaniću.

Za humanitarno-karitativni rad čovjek mora imati jednu višu motivaciju, koja može biti kao vjersko načelo ili samo ljudsko-oboje je dobro. Volonteri su dobrovoljci koji besplatno rade u bilo kojoj ustanovi napose u humanitarnoj. Prema svjetskim mjerilima potrebno je barem 2 sata tjedno volonterskog rada u nekoj humanitarnoj ustanovi. Bitno je da i profesionalci i volonteri budu entuzijasti u svom radu, ustvari treba voljeti taj posao i zasukati rukave, jednostavno se žrtvovati za štićenike kojima se pomaže. Pomoći može biti različita - duhovna ili materijalna, a treba uložiti svoje talente i kreativnost. Kažu da ljubav ne ide u mirovinu, zato se humanitarno može djelovati cijeli život. Osobno mislim

da čovjek mora imati nešto u genima - nasljedstvu a može se i odgojem zadobiti volju za humanitarni rad. Kod mene je bilo oboje. Potječem iz međimurske mnogobrojne obitelji i sjećam se moje mame dok sam išla još u osnovnu školu primijetila sam kad je došla projakinja [Romkinja] u poslijepodnevnoj vrućini, mama je rekla projakinji: idi na vrt i uzmi što želiš samo mi nemoj iščupati biljku. Tada mi nije bilo jasno zašto majka tako postupa, ali to mi je ostala doživotna poruka.

I moj otac mi je bio primjer za humanitarni rad. Kad je bio upravitelj jednog staračkog doma za socijalne štićenike vidjela sam da postupa s njima kao da su mu braća ili roditelji. I dok je bio dugogodišnji predsjednik i koreograf u KUD-u Seljačka Sloga D. Dubrava, bezbroj sati je dobrovoljno vodio i podupirao folkloriste.

Jesu li vam neki događaji iz dugogodišnjeg humanitarnog rada osobito ostali u sjećanju?

Jednom sam se kao medicinska sestra ponudila Centru za socijalnu skrb otpratiti bolesnika od TBC-a i alkoholičara u bolnicu Klenovnik, jer sam tom prilikom išla i u Čakovec. Radila sam i putovala u civilnoj odjeći, a ne u redovničkoj uniformi. U autobusu smo dobili posljednja mjesta, pa nam je jedna putnica ponudila bolja sjedala dodavši: "Gospođo suprug vam je teško bolestan izvolite doći ovamo". A moj pacijent je odmah reagirao i rekao: "Nije to moja supruga već časna sestrica koja me prati u bolnicu". Gospođa se zatim ispričavala, a ja sam bila sretna što sam tom bolesniku makar malo pomogla.

Sjećam se još jednog iskustva volonterskog rada izvan radnog mjesta. Čula sam od susjeda da poznati prosjak Kruso leži na svom imanju teško bolestan. Odmah sam otišla na imanje bolesnika i zatekla ga već u besvjesnom stanju. Pozvala sam hitnu službu, svećenika, a moju poglavarcu zamolila da pripremi krevet u samostanu, u slučaju da ga bolnica ne primi.

Susjedi su sve to znatiželjno gledali, a neki su čak mislili kako to radim jer sam naslijedila Krunino imanje. Liječnik i vozač molili su me da otpratim bolesnika. U bolnici Rebro u Zagrebu medicinsko osoblje čudilo se tako teškom i zapuštenom bolesniku, no ipak su ga primili i smjestili u sobu intenzivne njege. Bila sam zaista sretna jer je iste te noći naš prosjak umro u čistom krevetu, kao svaki bolestan čovjek. Više se ne sjećam točno kada je to bilo, u BiH se dogodila tragedija – zatrpani rudari u rudniku. Željela sam pomoći njihovim obiteljima u Bosni, ali kako? Saznavši od članova Pokreta fokolara da u Zagrebu prikupljaju rabljenu odjeću, molila sam ih da i meni nešto pošalju. Nekoliko vreća poslali su mi vlakom, a ja sam s tom

odjećom odlazila na subotnje sajmove i dijelila za dobrovoljni prilog koji sam namijenila postradalim obiteljima.

Tijekom Domovinskog rata pošla sam u mirovinu i nastavila volontirati u župskom Caritasu satima, danima, godinama. To je posebno poglavljje i mogla bi se napisati knjiga, trebalo bi spomenuti mnoge druge divne ljudе. Godine 1997. vrata Caritasa otvorili smo za predškolsku djecu iz brojnijih obitelji i za djecu s posebnim potrebama. Od tada do 2011. kroz vrtić koji je kasnije nazvan igraonica prošlo je 223 djece. Sada sam volonterka župskog Caritasa, više na daljinu zbog zdravstvenog stanja. U mojoj zajednici radim kao vratarica pa me Caritasovi štićenici pronađu. Tako je prije dvije godine jedna štićenica došla moliti

crijep za svoju klet. Kad sam otišla u vinograd da prebrojim koliko je crjepova potrebno, viđela sam da čitavu klet treba popraviti pa sam uz dobre ljudе i moju redovničku zajednicu krenula s obnovom kleti.

Kako ste se sreli s Pokretom fokolara i kakvo značenje je za Vas imao taj susret?

Sa Djelom Marijinim – Pokretom fokolara upoznala me sestra Vitalija, sigurno mnogima poznata. Negdje oko 1980. godine upoznala sam Vidi¹. Posjetila me jednog nedjeljnog popodneva. Došla je autobusom, a ja sam već bila planirala otići na misu u jednu filijalnu kapelicu na groblju, gdje sam volontirala u pastoralnom radu. Kad sam Vidi izložila svoj plan, ona mi je rekla: "Idem s

Vama". Malo sam se iznenadila, ali mi je bilo drago.

Tako smo nas dvije, kao učenici u Emaus, pješice krenule na put dug 3 km. Bilo je prohладno, ali srce je gorjelo dok mi je Vida pričala o Idealu Chiare Lubich i njezinih kolegica.

Prije rata, od 1980. do 1991., kad god sam mogla dolazila sam na susrete: najprije u Odru, na Šalatu, u Križevce, čak i u Rim. Uvijek sam se vraćala duhovno obogaćena. Mnoge programe od GEN3 naučila sam i prenosila na svoje radno mjesto i u župni volontarijat. U to vrijeme upoznala sam i neke obitelji u župi koje su povremeno dolazile na susrete. Najustrajnija je obitelj Kruljac, tako da je gospođa Marija postala utemeljiteljica Djela Marijina

u našoj župi – ona okuplja obitelji Kloštra Ivanića na susrete.

Kako sam u prosincu prošle godine primila od općine Kloštar nagradu za humanitarni rad, to se saznao i u Djelu Marijinu, tu nagradu bih mogla podijeliti i s mnogim članicama i članovima Fokolara: od Vide, Eme, Janue, Silve, Ankice, Vale, Raff, Ivanke, Rudija i supruge Minke, Tatjane, Mihajla i Ksenije, obitelji Šlezak i drugih koje sam upoznala.

U Domovinskom ratu bila sam volonterka župnog Caritasa i tada sam puno surađivala sa Pokretom fokolara u Križevcima. Tamo se razvrstavala humanitarna pomoć koja je stizala od velike obitelji Djela Marijina iz inozemstva, osobito iz Italije.

Sada ovako na daljinu pomazem od samostanske porte, pa i ovom prilikom svima toplo zahvaljujem za suradnju i bogatstvo koje sam primila od Djela Marijina. A na našem radio Ivanić grada u emisiji pjevala sam pjesme koje sam naučila ovdje: "Za jedinstvo svijeta živimo mi/za novi svijet koji stvarnost mora bit..." ■

¹ Vida Rus, fokolarina, sada u Centru Djela u Rimu;

Athiv CN

MIR TRAŽI STRPLJENJE

Margaret Karram bila je jedina žena u kršćanskoj delegaciji i jedini ženski glas na molitvi za mir u Vatikanskim vrtovima uz papu Franju, patrijarha Bartolomeja, Šimona Peresa i Abu Mazena. Za vrijeme kršćanskog zaziva za mir ona je pročitala molitvu svetog Franje. Arapkinja, kršćanka, rođena u Izraelu, primila je nagradu Mount Zion 2013. zajedno sa Židovkom Yiscom Harani za "važan doprinos razvoju dijaloga između religija i kultura u Svetoj Zemlji i za razumijevanje između Židova, kršćana i muslimana".

Margaret Karram je bila članica Biskupske komisije za međuvjerski dijalog pri Odboru katoličkih ordinarija Svetе Zemlje i suradnica s upravom Međuvjerskog koordinacijskog vijeća u Izraelu (ICCI), a sada se nalazi u međunarodnom središtu Pokreta fokolara u Rimu.

Kakav je dojam na tebe ostavio ovaj susret?

Našla sam se u oazi mira. Dok su se nizale molitve na hebrejskom i na arapskom jeziku, mislila sam kako ih Bog poznaje i razumije. On zna djelovati u povijesti. Osjetila sam snagu molitve

i shvatila da srce ljudi može promijeniti samo Bog. A mi trebamo imati strpljenja.

Tvoja životna priča omogućila ti je sudjelovanje na ovom susretu...

Odmalena sam sanjarila o miru. Još kao dijete pitala sam se: "Koja je moja domovina, koje je moje mjesto, tko sam ja?" Sada kada imam 50 godina još uvijek ne vidim da se san o domovini bliži ostvarenju, ali sijali smo sjemena mira i to mnogo. Mnogi. Moramo to nastaviti. To je dužnost prema novim naraštajima. Njima moramo prenijeti sigurnost da je to moguća budućnost, ne gubeći nadu. Ne smijemo klonuti pred naporom koji nas čeka.

Predstavljala si Pokret fokolara na osobni poziv pape Franje...

Mnogi, od predsjednice Marije Voce do prijatelja iz Betlehema i Jeruzalema, zajamčili su mi svoju osobitu blizinu. Riječi radosti uputilo mi je više kršćanskih, židovskih i muslimanskih ličnosti koje sam susrela u Vrtovima. Osjećala sam kako iz Papinog izlaganja dolazi na vidjelo novi poticaj da se nadamo miru, da se za njega odvažno zauzmem. Još odvažnije! Osjetila sam to upućeno i nama pripadnicima Pokreta fokolara: biti prisutniji, aktivniji, odvažniji u razvezivanju "čvorova" koje susrećemo posvuda. Osobni Papin pozdrav to mi je potvrdio. ■

Arhiv NS

GRADIMO MOSTOVE!

Početak našeg djelovanja je susret mladih Pokreta fokolara u Križevcima 5. i 6. svibnja 2013. Naše druženje sa mladima, iskustva iz Budimpešte i Jeruzalema koja smo vidjeli, ostala su nam u lijepom sjećanju i potiču nas da i dalje gradimo mostove u našem životu s drugim ljudima koje susrećemo i s kojima živimo. Potaknuti dojmovima iz Križevaca i radošću što postoji takav pokret mladih, želimo i mi biti dio toga svijeta. Smatramo da je uvijek bitno da postoji jedinstvo među ljudima i da se ljudi poštuju na neki sebi prepoznatljiv način. Između ostalog sve različitosti,

po bilo kojoj osnovi, nama su divne i obogaćuju svijet. Zato smo presretni kada vidimo da u svijetu postoje tisuće mladih koji tako žive.

Naravno, kad smo došli na susret u Križevce, nismo imali puno iskustva i znanja s prijašnjih susreta mladih Pokreta fokolara. Mladi iz Đakova, nas 15-20, prihvaćeni smo od strane drugih i nadopunjivali smo se međusobno u različitosti. Tko god bi nas promatrao mogao je osjetiti pozitivne težnje i dobrotu svih nas. Radujemo se budućim putovanjima i susretima bez obzira kamo išli. Veliku podršku imamo u ocu nadbiskupu mons. Hraniću, koji nas podržava i svojom

prisutnošću. Tako je bio s nama 2. prosinca prošle godine i u veljači na susretu mlađih. Između ostalog je naglasio važnost izgradnje zajedništva, zalaganje članova na ekumenskom području i poticanje razvoja međureligijskog dijaloga. Ohrabrio je članove Djela Marijina za buduće zadaće unutar zajednice te da nikada ne odustaju pred zahtjevima koje donosi suvremeno doba. Cilj nam je da umjesto prepreka i stranputica gradimo mostove među narodima, među generacijama, među svim ljudima, koji će nas povezivati u našim različitostima. Svaka prepreka treba postati dio prijeđenog puta i spajati svijet u jedinstvo.

Naš rad se očituje kroz različite humanitarne akcije. Djelujemo unutar župe tj. na lokalnoj razini. Pomažemo ljudima s različitim poteškoćama. Pomažemo im da prepoznaju probleme, da se s njima suoče i pronađu put do rješenja. Cilj nam je da svi prepoznaju svijet bratstva. Želimo dokazati svijetu da je ujedinjeni svijet borba koja traje cijeli život i koja je moguća. Stoga, neka nam misao vodilja za daljnji rad bude "Let's bridge" [Izgradimo most]. ■

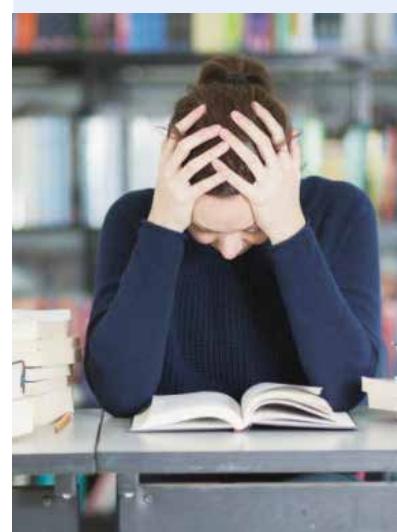
Mladi za ujedinjeni svijet Đakovo

POD PRITISKOM

Kada se približavaju ispitni rokovi, profesori nas sve više "pritišću" što u mene izaziva nesanicu, glavobolju i želju da napustim studij. Možda preuveličavam, možda se olako predajem, a možda doista nisam sposoban. Možda bi ipak bilo najbolje da pronađem nova rješenja!

Studij, a u budućnosti i zanimanje, pravi su izazov jer nas prisiljavaju da se suočimo sa samima sobom i s drugima, ali i s ustrojima. Zato je normalno što doživljavamo trenutke obeshrabrenja, nije to ništa čudno. Ja, primjerice, gotovo nikada ne plačem, ali sjećam se suza koje sam isplakao "udarajući o hridi" tijekom studija i tijekom

MLADI

TKALCI MIRA

Fokolarina Katarina Zajc javila nam se iz Jeruzalema, gdje sada živi, neposredno nakon posjeta pape Franje

Došla sam u Jeruzalem iz Irske 4. siječnja ove godine, baš na dan kada je Sveti otac najavio svoje hodočašće u Svetu Zemlju. Imala sam prigodu posjetiti sveta mjesta, gdje se duhovnim osjetilima može dotaknuti Božja prisutnost. Boravak ovdje, osjećaj da si dio božanske povijesti, izgleda poput bajke.

Susretu s Papom naznačila sam u dva momenta: na misi u Betlehemu i na susretu s posvećenim osobama u Getsemaniju. To su dva povijesna, ali isto tako i osobna trenutka. Dva su mi se papina pitanja na osobiti način utisnula u srce: "Tko smo mi pred Djetetom Isusom i tko sam ja pred mojim Gospodinom koji trpi?"

Željela bih biti poput Marije što prima Isusa svakoga dana i brine se za nj majčinskom ljubavlju. Moj Isus je svaka osoba koju susretnem. Možda taj Isus plače i očekuje od mene pozornost, utjehu, ljubav... Zahvaljujem Bogu što sam među onima koji nastoje biti vjerni do kraja, kao Djevica Marija i apostol Ivan: kada je na Golgoti sve postalo tamno i svaka nuda nestala, samo je ljubav bila jača od smrti.

Sveti nas je otac ohrabrio da postanemo tkalci mira u poniznosti, bratstvu i pomirenju. Hvala Chiari Lubich za njezin Ideal koji nas u tome oblikuje svakoga časa.

Dan prije Papina dolaska sa skupinom fokolarina pozdravila sam patrijarha Bartolomeja. Preporučio nam je da molimo za naredne dane koji su vrlo važni, rekao je.

Sljedeća prigoda sa svetim ocem, predsjednikom Izraela i predsjednikom Palestine bit će u Vatikanskim vrtovima na molitvi za mir u nedjelju 8. lipnja.

Ostajemo povezani! ■

Katarina Zajc

prvih mjeseci na poslu. No, zahvaljujući potpori svojih roditelja i prijatelja uspio sam ih svladati.

Tako je i s tobom. Ako si uspio doći do studija, znači da si svladao mnoge poteškoće, a siguran sam da ćeš uspjeti svladati i ovu. Moraš se potruditi da okolnosti ne promatraš samo "iznutra", pod pritiskom ispita, već proširi pogled. Pokušaj se promotriti Božjim očima. On te voli i u tebi prepoznaće brojne sposobnosti. Pogledaj se očima ljudi koji te vole i ne dopusti da te uplaše pogledi onih - ljudi ili ustanova - koji te pokušavaju zaustaviti. Ti vrijediš već zato što si ljudsko biće i napredovat ćeš onoliko koliko se budeš trudio. Dakako, ne pokušavaj, težeći za nedostignim, biti nekakav "supermen". Možda te ljudi pritišću jer iz tebe žele izvući najbolje. Ako misliš da to šteti tvojem zdravlju, nemoj dopustiti da bude tako. Uči i trudi se koliko najviše možeš, ali čini to zato što želiš i uvjeren si da je ispravno.

Na fakultetu sam i ja imao profesora kojega su se svi bojali, pa i ja. Bio sam sramežljiv i nisam znao kako će kod njega položiti ispit. Ali prije ispita sam sâm sebi rekao: on može činiti što želi, ali ja sam slobodan voljeti ga. Pripremi se dobro - ponavljao sam sebi - i ne razmišljaj o tome hoćeš li položiti ispit već o tome kako ćeš s njim izgraditi lijep odnos. Tako sam učinio - i napestost je popustila, a njegov odnos se promijenio. ■

F. Chatel

DJEČJE VRIJEME

Moje trogodišnje dijete ponekad očajnički plače, a onda naglo prestane i nakon nekoliko se trenutaka počne grohotom smijati. Promatram ga i pitam se zašto.

Od djece moramo naučiti živjeti vrijeme, bolje rečeno, biti potpuno u vremenu. Studije o ranom djetinjstvu potvrđile su da su djeca potpuno uronjena i čvrsto ukorijenjena u sadašnji trenutak. Prije ili poslije ti su trenuci važni onoliko koliko ih doživljavaju u trenutku koji žive. Vrijeme koje dijete doživljava tijesno je povezano s ljubavlju koju mu pruža majka. Donald Winnicott, poznati psiholog ranog djetinjstva, govori o "osnovnoj skrbi" koju majka pruža djetetu dok plače ili se smije, kao neposredan odgovor na njegovo ponašanje.

Koliko smo puta vidjeli dijete koje neutješno plače zbog potrgane igračke, a odmah se zatim od srca smije jer ga mama škaklja po tabanima. Dijete, upravo zbog svoje nesposobnosti da shvati događaje, zbog svojega nezrela pamćenja, svoje potpune ovisnosti o odraslima, stvari i događaje shvaća kao vječne, beskonačne, stalne i doživljava ih cijelim svojim bićem, krajnje ozbiljno - onako kako to stvari i traže.

Potpuno je u pravu Simone Weil, poznata francuska filozofkinja, kada tvrdi da je pozornost najinteligentnija ljudska stvarnost koja nam pomaže da uvijek živimo izvan sebe, usredotočeni na sadašnjost, ljudi i stvari. Uostalom, i poznata je pedagoginja Maria Montessori, govoreći o djetetu, rekla da je ono "otac čovječanstva"

jer nas prisiljava da budemo iskreni, istiniti i potpuno otvoreni njegovoj nevinosti koju ono u punini živi u sadašnjosti.

Sposobnost da vrijeme doživljava kao vječno i svemoguće djetetu olakšava razvoj kreativnog i magijskog mišljenja koje će postati sastavnim dijelom života svakog pojedinca. Winnicott nas još podsjeća da se "kreativnost sastoji u zadržavanju nečega iz dječje dobi, poput sposobnosti da

stvorimo i ponovo stvaramo svijet", kao potvrda da vrijeme postaje vječno.

Razumljivo je stoga da ga ne smijemo uništiti, nego ga moramo provoditi u darivanju kako bismo ostvarili glavni cilj zbog kojega nam je darovano – izgradnju ljudske obitelji. ■

E. Acetia

NIKAD NE ODUSTATI

Kada odem na ispovijed, poželim da mi isповједник понуди нешто za konačno izlječenje. Nakon što po stoti put padnem – čak i kada je riječ o lakinim grijesima i propustima – osjetim neku duhovnu tromost i ne odem na pričest... jer sam ionako uvijek ista.

Znaš što će ti reći? Moraš prema sebi biti malo popustljivija. Dok sam bio župnik, uvijek sam mamama koje su svojoj djeci govorile: "Ne možeš na pričest jer si bio zločest", ponavljaš da bi bilo bolje reći: "Upitaj se jesli bio dobar! Ako nisi, otidi k Isusu i zamoli ga da ti pomogne biti dobar." Pričest nije nagrada koju nam Isus daje zato što smo bili dobri, već dar kojim nas želi preoblikovati u sebe. Dok se pripremamo za ispovijed, prva nam briga ne treba

biti napisati listu grijeha. Isus ih i tako poznaje bolje od nas! Stanimo pred njega i recimo mu: "Isuse, evo me, došao sam ti vratiti ono što je ionako

tvoje jer si na križu preuzeo sve naše grijeha. Na što želiš da se usredotočim kako bih ti postao što sličniji?"

Dakako, bilo bi lijepo da nam nakon ispovijedi svećenik ne kaže: "Za pokoru izmoli tri Zdravo Marije" već da, primjerice, ponudi neku rečenicu iz Evangelijske koja će nas neprekidno obnavljati. Ali, ako ti svećenik i ne ponudi takav poticaj, uzmi ga sâm u dogovoru s Isusom. I moraš znati da je oholito očekivati potpuno ozdravljenje. Tajna uspjeha je u tome da nikada ne smijemo posustati, a još

manje dopustiti da nas obuzme duhovna tromost. Isus ne želi da stalno razmišljamo o svojoj grešnosti, nego da uvijek iznova započinjemo jer u nama vidi ono što možemo postati. Mi smo oni koji se uvijek okrećemo natrag, a to je neka vrsta profinjene oholosti. Želimo uvijek biti drukčiji od onoga što jesmo.

Vjeruj mi, u trenutku kada dobro živimo sadašnji trenutak, savršeno smo zdravi. Ako se otvorimo ljubavi, ljubav će postati naše svjetlo i vodič. ■

vlč. Tonino Gandolfo

RODITELJI I RODBINA

Odnos s biološkim obiteljima lijepi je vid života u dvoje koji obogaćuje obje strane

NEOVISNOST

Odabir mesta gdje ćemo živjeti je važan. Imali smo prilike podijeliti male/velike patnje (osobito žena) uzrokovane pretjeranom blizinom-nametljivošću biološke obitelji. Sve to može biti u dobroj vjeri, ali zna donijeti duboku nelagodu u odnos para.

U početku smo živjeli u jednom malom stanu neovisni. Tu smo doživjeli dinamiku suradnje-neovisnosti s našim roditeljima, također zahvaljujući njihovom velikom poštovanju.

Potom smo išli stanovaći u veći i ljepši stan, s vrtom, u kući Pao-lovih roditelja. Tamo se nastavio taj odnos blizine/uzajamne pomoći u najvećoj neovisnosti, a tako je i danas.

Razgovarajte o tome, da biste zajedno razumjeli kako se postaviti. Taj je vid toliko važan da u nekim talijanskim gradovima postoje čak i odgojni tečajevi za roditelje zaručnika, koji polučuju dobar uspjeh!

Paolo i Fabia jedne su večeri u stanu našli već postavljene nove zavjese. Uz to, obzirom na blizinu roditelja, na stolu ih je već čekala

ODRŽAVANJE
ODREĐENE
UDALJENOSTI I
NEOVISNOSTI
OD BIOLOŠKIH
OBITELJI POMAŽE
RASTU NOVE
OBITELJI

STANKA

pripravljena večera, vrlo dobra. Bio je to ugodan i profinjen čin ljubavi svekrve, jedne od mnogih. No kad bi se to ponavljalo, ova bi gesta sve više dovodila do malog ropstva, osobito novopečenu nevjестu.

POZITIVNE STRANE

Duboko smo uvjereni, jer smo to doživjeli, da je odnos s bio-loškim obiteljima vrlo lijepi vid života u dvoje i da obogaćuje obje strane. Recimo jasno da je to i koristan, providencijalan odnos: jedan poziv, poklon, ljubav, konkretna pomoć, kako danas tako još više sutra kada dođu djeca. Roditelji će sigurno imati drugačiju viziju o ponekom vidu života. Iz vlastitog iskustva savjetujemo parovima da uvijek pozorno prime njihovo mišljenje, da ga potom kao par ocijene i o njemu samostalno odluče. Osjećaj da nas vole, očekuju i [zašto ne!] maze, svakako je nešto dragocjeno. Isto vrijedi za njih: potrudimo se da osjetite kako je "gubitak" sina/kćeri u stvari dobitak i obogaćenje za sve, pod uvjetom da obje strane poštjuju postavljene granice. ■

Viktor je zbog posla živio u Torinu. Njegova je obitelj živjela u Imperiji, a on bi dolazio kući svakog vikenda. Saznавши da je u Torinu našao djevojku, majka ga je odvraćala od nje jer bi ga to udaljilo od Imperije, od njegova dotadašnjeg okružja i od majke. To njezino nagovaranje utjecalo je na Viktora tako da bi mi nedjeljom navečer neizostavno telefonirao i rekao kako se više nećemo vidjeti. U ponedjeljak bi nastupila šutnja! U utorak je sljedio telefonski poziv u kojem bi me zamolio da se na trenutak vidimo... i opet bismo započeli. U petak se (nakon poljubaca i zagrljaja na postaji) vraćao u Imperiju i sve bi opet krenulo ispočetka.

Nakon nekoliko mjeseci otišao je u vojsku. Jedne sam mu nedjelje otišla u posjet. I njegovi su ga roditelji odlučili posjetiti. Kad smo se susreli, svi smo bili u kaputima (bila je zima). Otišli smo na ručak u restoran i skinuli kapute. Njegova mama i ja imale smo isti komplet roza boje koje nam je on objema poklonio (identičan!). Glasani smijeh deblokirao je tu situaciju.

S majkom (i ostatkom obitelji) rodio se vrlo lijepi odnos. Voljele smo se kao majka i kći. U braku smo 47 godina i volimo se, ne kao tada jer su nas godine promijenile, ali svakako sa zrelošću koja naš odnos čini predivnim.

(Delfina i Viktor, dvije kćeri)

SEKS ILI ČISTOĆA? ZNAČENJE NAŠIH GESTA

Kao jedna od temeljnih ljudskih dimenzija spolnost nas može ostvariti i nagraditi, ali samo ako je ispravno usmjerimo i živimo

Ovdje je doista teško razmišljati uravnoteženo i po mogućnosti u istini. Osobito danas. Iskustvo ovdje vrijedi možda više nego na drugim područjima, štoviše iskustva mnogih obitelji, na čemu se temelji ono što ćemo u nastavku sažeto iznijeti.

Područje osjećajnosti je predivno. Još i danas se sjećamo trenutaka velikih osjećaja, nježnosti, strasti što smo ih proživiljavali kao mladić i djevojka. Trenutaka kada smo se osjećali doista dobro i koje nikada nećemo zaboraviti: još se jasno sjećamo one proljetne večeri kada smo šetali našim gradićem; ili povratka s izleta u planine; onog popodneva na moru; sitnih sati u vrijeme uskrsnih praznika, kad smo jedno drugo pratili našim kućama... Jednostavne su to bile geste: milovanje, poljubac, zagrljaj, ali u tim su trenucima bile pune, gotovo čarobne. Stalno i uvijek novo uzajamno otkrivanje doprinosiло je da se osjećamo dobro i snažilo našu ljubav. To je jedan od ugodnih vidova života u dvoje.

Rosemarie Gearhart

MINSKO POLJE?

Ali to je i minsko polje, govorili smo. Zašto? Osjećaji, želje i zanos, kojih mora biti u svakoj zaljubljenosti, vode sve jačem doživljavanju intimnih gesta, o čemu je korisno malo razmisiliti. One bi naime mogle doprinijeti dostizanju ali i udaljavanju od punine sreće i ostvarenja kako pojedinca tako i para. Nemojmo zaboraviti da je spolnost sastavni dio svakoga od nas i da je treba uzeti vrlo ozbiljno. Kao jedna od naših temeljnih dimenzija, sposobna nas je doista ostvariti i nagraditi (što svi želimo), ali samo ako je ispravno življena i usmjerena. ■

MORAMO SE
NASTOJATI
ODGAJATI U
ŽIVLJENJU NAŠE
SPOLNOSTI –
TE IZVORNE
DIMENZIJE

PRIROĐENE SVAKOJ
OSOBI – TAKO
DA JE POTPUNO
POSJEDUJEMO
I UPRAVLJAMO
NJOME U
SKLADU SA SVIM
BOGATSTVOM
NJEZINIH LJUDSKIH
ZNAČENJA. SAMO
TAKO NEĆEMO BITI
NJEZINI ROBOVI,
NEGO ĆEMO U
PUNINI UŽIVATI
U SVIM NJEZINIM
PLODOVIMA.

(Nastavlja se)

ne dirajte djecu!

Građanska inicijativa "Ne dirajte djecu" krajem svibnja u Zagrebu je organizirala predavanja, tribine i promociju knjige na kojima su sudjelovali dr. Judith Reisman, Timothy Tate i Thomas Hampson. Oni su došli u sklopu svjetske kampanje "Ne dirajte djecu", koja je 27. svibnja pokrenuta upravo iz Hrvatske. Cilj joj je prokazati kazneno djelo pedofilije i osporiti istraživanja Kinseyjeva instituta na kojima se temelji tzv. "spolni odgoj" koji se uporno želi nametnuti i u hrvatskim školama, usprkos protivljenju velikog broja roditelja i vjernika svih konfesija. "Trebamo djelovati hitno dok je pedofilija - u većini zemalja svijeta - još uvijek kazneno djelo", ističu u Inicijativi.

Građanska inicijativa Ne dirajte djecu i mladi iz Studentskog

katoličkog centra održali su 27. svibnja na Kamenitim vratima molitvu krunice, ovaj put u znaku "Rezolucije 1 dr. Judith Reisman" koja je sudjelovala zajedno s Timothym Tateom. Judith Reisman je Židovka, a Timothy Tate agnostik. Pročitana rezolucija poslana je predsjednicima 192

kriminalnim i pedofilskim temeljima. "Ujedinjeni su narodi tome institutu koji se temelji na djelima zločina i na spolnom zlostavljanju dojenčadi i djece dodijelili poseban savjetodavni položaj pri svome odjelu zvanom ECOSOC, Vijeće za gospodarska i društvena

www.citizen.org

države članice Ujednjenih naroda kako bi Kinsey institut bio izbačen iz članstva UN-a i zatvoren zbog zlostavljanja djece, uz zahtjev da cijelokupni "znanstveni" rezultati tog instituta, takozvana znanost, budu ništavnim. Rezolucija objašnjava da su dana 23. travnja 2014. godine Ujedinjeni narodi u svoje članstvo primili Kinseyev institut za istraživanje spolnosti, roda i reprodukcije i to bez propitivanja i istrage o njegovim

pitanja", istaknuli su te dodali kako tim statusom Kinseyjev institut stječe mogućnost golemog utjecaja na globalnu politiku.

Pojasnili su kako UN nije istražio znanstvenu utemeljenost ključnih istraživanja Kinseyjeva instituta ni njegovu umiješanost u zločinačko spolno zlostavljanje dojenčadi i djece.

U Rezoluciji koju su poslali predsjednicima članica UN-a stoji:

"Svi mi građani svijeta, bez obzira na dob, nacionalnost, ideologiju, vjeru, boju kože, političku opciju ujedinjeni smo protiv kaznenog djela pedofilije. Obraćamo se vama, predsjednicima 192 članice država UN-a i čelnicima UN-a: izbacite Kinsey institut iz UN-a! Kinsey institut i njegov utemeljitelj Alfred Kinsey poticali su i plačali pedofile da zlostavljuju djecu što je dokazano ali ne i procesuirano i nikada nitko nije kažnjen. Institut koji je u sklopu svog dje-lovanja zlostavljao djecu i dojenčad mora biti istražen, procesuiran te osuđen. Ne smije biti članicom nijedne humane organizacije kojoj je imperativ dobrobit čovjeka. Tražimo od Ujedinjenih naroda da sukladno svojoj povelji te u skladu s ljudskom potrebom zaštite djece i osude kaznenih djela te izbaci Kinsey institut iz svog članstva. Dokaze o monstruo-znim radnjama Alfreda Kinseyja i Kinsey instituta prilažemo ovoj Rezoluciji te potičemo UN da sukladno svom autoritetu pokrene i procesuiranje Kinsey instituta."

Molitve na Kamenitim vratima bile su upućene za sve žrtve, za svu djecu i dojenčad, koja su bila žrtvama zlostavljanja Kinseya i njegovih suradnika te da se pokrene i provede pravedno procesuiranje zločina Kinseya i njegova instituta, kao i da sve informacije i činjenice o Kinsey institutu i tako-zvanom spolnom odgoju dopru do svakog čovjeka. ■

Evo nas pred još jednom sezonom sunčanja. Mediji nas bombardiraju uputama za pravilno ponašanje na suncu. Čini se da je sve poznato, no brojne se neugodne situacije nakon izlaganja suncu ipak ponavljaju jer nismo sve zapamtili, zato vrijedi ponoviti. Izbjegavati izlaganje suncu između 10 i 16 sati (ako je naša sjena veća od nas, može se izići na sunce). Malu djecu nikada ne izlagati izravnom suncu (bebe i djeca do tri godine moraju biti u hladu). Odjeća je najbolja zaštita (gusto tkani materijali bolje štite od UV zraka, šarena odjeća pruža bolju zaštitu od bijele odjeće, suha odjeća propušta manje UV zračenja od mokre). Potrebno je izbjegavati parfeme, dezodoranse i šminku tijekom boravka na suncu, dodatan oprez kod uzimanja lijekova i izlaganja suncu jer neki lijekovi mogu pojačati osjetljivost na djelovanje sunca, a česte su i fotoalergijske reakcije na lijekove. Zabranjeno je sunčanje nakon upotrebe kantarionova ulja. Nosite kvalitetne zaštitne naočale koje moraju imati CE oznaku kategorije 3 i 4, nosite šešire sa širokim obodom ili barem šilterice.

SUNČANJE – PRIJE I POSLIJE

Marina Jefferson

Pravilnom prehranom možemo se pripremiti za sunčanje, ali i poboljšati stanje kože nakon sunčanja. Priroda nas je opskrbila voćem i povrćem koje sadrži betakaroten i likopen, tvarima velikog antioksidativnog učinka (marelica, mrkva, rajčica, lubenica, bundeva, špinat, borovnice, maliće, jagode, višnje, grožđe, crni ribiz, nar). Treba ih konzumirati svježe, bez dodatka šećera i aditiva. Prilikom odabira sredstva za zaštitu od sunca uvijek treba birati provjeren, kvalitetan i siguran proizvod. Kvalitetan proizvod štiti od UVB i UVA zračenja, tj. štiti od opeklina i

od razvoja zločudnih tumora kože, vodootporan je, mora ga se nanositi dovoljna količina i dovoljno često, osobito na rizične dijelove tijela – lice, uši, ramena, vrat i tjeme u čelavih osoba.

Uz pretpostavku da nismo dobili sunčane opekline, alergije, akne te da nam nije bila potrebna liječnička pomoć, naša briga oko najvećeg organa našega tijela-kože, nije gotova, jer kožu treba njegovati i nakon sunčanja. Taj dodatni trud se isplati jer ćemo njegom skratiti vrijeme ružnog ljuštenja i neu Jednačenoga gubitka boje i dugoročno odgoditi znakove

starenja. Nakon kupanja u moru ili bazenu kožu treba oprati jer je i morska sol i klor iz bazena mogu isušiti. Nakon tuširanja dobro je na kožu nanijeti specijalne proizvode za njegu nakon sunčanja, koji sadrže sastojke za vlaženje kože, potiču obnavljanje kože i djeluju umirujuće. Najčešći sastojci tih proizvoda su aloja vera, D-pantenol, neven, lavanda, kamilica, hamamelis, jojoba, kantarion (koji, dakle, može poslije sunčanja!), ulje pšeničnih klica. Njega kože lica nakon sunčanja također treba biti usmjerena na vraćanje vlage za što su idealne hidratantne kreme. Masne kreme ljeti treba izbjegavati jer mogu potaknuti stvaranje mitesera.

I na kraju, ne zaboravite na dovoljan unos tekućine i to 1-2 l dnevno, a najbolji odabir za ljetnu nadoknadu su izvorska i mineralna voda, nezaslađeni čajevi, jer alkoholna, gazirana i zaslađena pića, kao i pića bogata kofeinom samo će pojačati proces dehidracije. A naša koža će zapamtiti sav trud i brigu i vratiti nam lijepim izgledom. ■

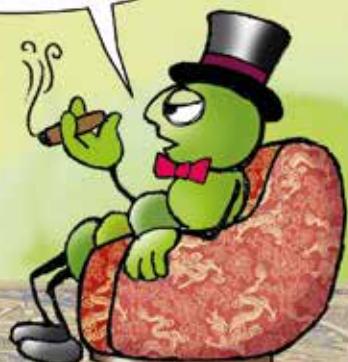

FORMY, FOR ME, FOR YOU

Vittorio Sedini

SIROMASI NEMAJU
ŠTO IZGUBITI

A STALNO NEŠTO
ZAHTIJEVAVU...

SIROMAHA JE PREVIŠE!

TO JE PRAVA SRAMOTA!

TAKO JE! TREBA UKINUTI
SIROMAŠTVO!

Vittorio Sedini

Vittorio Sedini